

Megjelenik naponta reggel.
Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József Ötvenegyet) 4.
Telefon: 151. Sárogyics: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Felirattási árak: évente 1000, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bencu-restiben 50 bani felár) Hirdetések tarifa szerint ::

XLV. évfolyam, 61. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szombat, 1930. március hó 15

A magyar egység kiállta a tűzpróbát Aradon

Diadalnak is beillik a mai választás eredménye. — A Magyar Párt több mandátumot szerzett az önálló listával, mint amennyit a paktumtárgyaláskor felajánlottak. — Az eddigi számítások szerint tizenöt magyar kerül a városi tanácsba. — Sokszáz magyar választó nem szavazhatott. Impozáns lendülettel vonult fel Arad magyarsága az urnákhoz.

A Magyar Párt valószínűleg megpeticionálja a választást.

Ez a lázas izgalommal tulfutott választási nap befejeződött. Az aradi magyar választók körében bizonyos idegesség volt tapasztalható. De ennek eredője nem a kétkedés vagy bizonytalanság volt. Hiszen a magyar erőben, összetartásban egy pillanatig sem volt okunk kételkedni. De a választásokat megelőző csöndes és hathatós terror, amelyet az ellenpárt kifejtett, aggodással töltötte el a magyar szívet. Láttuk, hogy mi történt. Százán és százán voltak olyan magyarok, akiket „ügyes” trükkökkel ütöttek el attól a lehetőségétől, hogy kézhez kaphják választási igazolványukat. Ezek a tények a biztos győzelemben való hitet keltették a kormánypártban és ujjongóvá tették őket az a tudat, hogy a magyarság az ő segítségükkel, vagy nem jut mandátumhoz, vagy pedig jelentéktelen számarányt ér el.

A magyarság törhetetlen egysége azonban beigazolta, hogy olyan erőt tud kifejteni, amely elsöpör minden olyan akadályt, amelyet ellenfelei állítanak útjába. Csak a csöndes, külsőszögletű terror ellen volt lehetetlen küzdelem az aradi magyaroknak. Hogyan akadályozhatták volna meg azt, hogy utját állják az állampolgársági lajstromba való felvételünknek? Pedig már ezzel megkezdődött az az akció, amellyel elérték a hatalmon lévőket, hogy ebben a városban, ahol a lakosság hetvenhárom százaléka magyar, kisebb arányban vagyunk képviselve a választói névjegyzékben, mint a többi nemzetiségek.

Elérték azt, hogy a 13.700 választói jogosult közül csupán 6439, szóval 47 százalék magyar szerepel. A többi ötvenhárom százalék megoszlik a románság, a szerbek és a németek között. De ezzel még nem elégedett meg az ellentábor. Mindent elkövettek, hogy a negyvenhét százaléknyi magyar választó ne juthasson választói igazolványához. Ötletes trükk: Flóször a rendőrségen kezdték kiosztani az igazolványokat. Ott megtalálták mindenkiét, csak a magyarokét nem. Panasza mentek az illetékesekhez a magyar vezetők. Orvoslást ígértek. Áttették az ügyet a járásbíróhoz. Plakátok jelentek meg a választás előtt három nappal, hogy mindenki megkaphatja szavazó-igazolványát. De ebből a három nappól másfél lett. Az első napon reggel helyett délután kezdték kiosztani az igazolványokat, a harmadik napon délelőtt tíz órakor pedig, a törvényre való hivatkozással, lezárták az igazolványok kiosztását. De amíg a kiosztás tartott, addig is mindenki könnyen hozzáférhető igazolványához, csak a magyarok nem. Újabb ígérlet. A jogosultak megkapják a választás napján a pótigazolványt. Csodálatosképpen azonban kiderül, hogy pótigazolványok nincsenek. A jól sikerült akciónak meg volt az eredménye:

Körülbelül kétezernegyszáz magyar választó nem jutott igazolványhoz és nem szavazhatott le.

És mégis: Harminckét tanács tag közül tizenöt magyar jut be a városi tanácsba. A fentieket tekintetbe véve, ez az eredmény meglehetősen szép. Azt a csodálatos öserőt dokumentálja, amely el a magyarságban és nem tudja megőlni,

vagy elfojtani semmiféle orvtámadás. Az igazat megvallva, a magyarság az ilyen ellenintézkedésekkel szemben, alig számított erre az eredményre. De az történt, hogy

egyetlen igaz magyar embert sem sikerült átcsábítani egy másik párthoz. Az történt, hogy egyetlen lelkes magyar ember sem maradt otthon, vagy hivatalában a mai napon.

Felkelték a gyengéket, a betegeket, hogy lezavahassanak a magyar listára. Erre nem gondoltak az ellenpártiak. Részükre ilyen körülmények között sikertelen volt az aradi választás. De sikerfeltennek találjuk ma magyarok is. Az igazság nem ezt az eredményt mutatta volna. Ha már a hetvenhárom százaléknyi aradi magyarságot erőszakkal lecsökkentették negyvenhét százaléknyi

telennek találjuk mi magyarok is. Az igazság azt követelte volna, hogy a választás eredménye is kimutassa ezt az arányszámot. De nem így történt. Annyi sok igazságtalanság ért már bennünket kisebbségi életünkben, hogy ezen sem szabad csodálkoznunk.

A magyarság vezetési azonban megfellebbezik ezt az igazságtalan választást, amely ha megismétlődik, akkor ki kell küszöbölni azokat a sérteket, amelyek miatt sok magyar nem juthatott az urnához. Az aradi magyarságban azután megnyilatkozhat az az erő, amelyet most elfojtottak azok, kiknek nem a választások tisztasága a fontos, hanem az, hogy minden eszközzel, még az igazságtalanság fegyverével is legyőzjék azt a magyarságot, amelynek erejében ők maguk is hisznek.

I. kerület.

Reggel fél nyolc van. A Szent Péter-téri szavazóhelyiség előtt már nagy tömeg várakozik. Izgatott emberek, akiket nemcsak maga a választás idegesít, hanem az is, hogy nagyobb részének reggel kilenc órára irodába, műhelybe, munkába kell állniuk. A tömegben egy-két nő is látható. Csodálatosképpen ők a legcsöndesebbek, látható rajtuk az elfoglaltság; érzik fontosságukat és bámuló szemekkel, türelemmel állnak, várnak az embertömegben. Bent a szavazóhelyiségben már összegyűltek a bizalmi emberek, csak még Ramonteanu Coriolan elnök, törvényszéki bíró hiányzik. Pontosan nyolc órakor ő is megérkezik. Melegen és udvariasan üdvözlö a különféle pártok megbízottait. A Magyar Párt képviselőit Lovich Gyula, Rényi Miklós, Hegedűs József és Zombori Gyula, a nemzeti-parasztpárt és liberális párt részéről Olariu Justin, Pinteá János, Ciuculescu Atanasie és Bergmann Iván, az Angel-féle polgári blokk részéről Höllerer Gyula és Messer Illés, a Városi és Falusi Dolgozók Blokkja részéről pedig Kovács Lajos és Fleisch János. Néhány barátságos szó után, a Magyar Párt bizalmiférfiai mérőléccel megméri az urnát kívülről és belülről. Minden a legnagyobb rendben van. Ezután az urnát lepecsételik a törvényszéks a választásban résztvevő pártok megbízottai. Kezdetét veheti a szavazás.

Rosian kapitány kioktatja a katonákat, hogy a szavazókkal a legudvariasabban kell bánniuk. Előre kell engedniük a nőket, betegeket és öregeket. Mielőtt kezdetét venné a szavazás, a Magyar Párt bizalmiférfiai megkéri Ramonteanu bírót, engedje meg, hogy a szavazólapokra a párt ellenőrző pecsétjét is ráüssék.

A bíró megtagadja a hozzájárulást, mire a delegátusok kontesztációt jelentenek be.

A kontesztációt később azonban visszavonják, miután megállapítást nyert, hogy a többi kerületben sem engedték meg. Tíz és tizenöt óráig engedik be a szavazókat. Az első szavazó dr.

Botis Tivačar, következik dr. Botis Tivačarné. Nagy Imre és felesége báró Bedeus Eivira, Borlodon György, Popici illés, Tripa János, Chera Nedelca, Vartian András, Todorica János.

A szavazásra jelentkezők többen vannak olyanok, akiknek más kerületben kell szavazniuk. Ezeket az elnök elutasítja. Csupán Irom Mihály szavazóval tesznek kivételt, akinek szavazóigazolványára már közben ráütötték a Votat bélyegzőt, így másutt nem is szavazhatott volna. Irom különben tíz percig maradt a fiülkében és amikor az elnök ennek okát kérdezte, azt válaszolta, hogy most tanulmányozta át a listákat, hogy melyikre érdemes szavazni.

Feltűnően sok román nő jelentkezik szavazásra. Mindnyájan elfoglaltan, szinte riadtan néznek szét a teremben és amikor megadják nekik az utasítást a szavazásra, kijelentik, hogy mindenmel tisztában vannak. A szavazás folyik, úgy, hogy tíz óráig hatszázán, tizenket-tőig nyolcszázán adták le szavazatukat. Délben Ramonteanu bíró elrendeli, hogy most már azok jelentkezhetnek, akik nem kapták meg a szavazó-igazolványukat nála van.

Kint az utcán nagy csoportja várakozik azoknak, akik hiába jártak szavazóigazolványukért. Most bejutnak a terembe, de most is bajuk vannak. Nagyobb részüknek, akik szerepelnek a választói lajstromban, nincs meg a szavazó igazolványuk. Ennek tulajdonítható az, hogy délután négy óráig mindössze tizenkét igazolványt adtak ki. Délután két órakor ismét minden szavazó jelentkezhet. Negyig ezeregy száz szavazatot adtak le.

Este nyolc órakor lezártak nyilvánította a bíró a szavazást, majd megkezdődött a szavazatok megolvasása. Körülbelül fél tízkor ért véget a munka. Az eredmény:

1. lista	378 szavazat
2. lista	93 szavazat
3. lista	649 szavazat
4. lista	69 szavazat

Szavazás közben megsemmisítettek 2 szavazatot, az összeolvasás közben 35-öt.

II. kerület.

A Kazinczy-utcai fiúiskolában pontosan nyolc órakor kezdődött meg a szavazás. Gibrigari kapitány a leghagyobb udvariasságra inti az ajtók előtt álló katonákat. Az első szavazók a következők: Dr. Orfi Gyula, dr. Vicás Gyula, Frenki Alfred, Pacuraru Drutius, László Endre, Horváth Lajos, dr. Marcus Mihály. Popescu elnök elrendeli, hogy engedjék a nöket előre és a következő tufusban leszavaztak Kurily Erzsébet, Kovács Miklós, Schwelzer József, Bokor Mária, Fehér Istvánné, Crisul Livia, Vitvitzky Margit és Timkó Eka.

Már a körbe telt órákban történik az első incidens. Balogh David és Bokor Lajos jelentkeznek szavazásra, átadják igazolványukat, majd kikérik a sorból. Bűnök volt közönlődés, hogy ők nem kaptak szavazólapot és közben rányomták igazolványukra a „Votat” bélyegzőt. Amikor a szavazólapot kérték, kijelentette a bíró, hogy ők már leszavaztak és nem kaphatnak újabb szavazólapot. Vita keletkezett, amelynek eredményeképpen a két viláztó eltávolított, anélkül, hogy leszavazott volna. Később Rozsnyai Ilonka jött ki a fülkéből szavazólapjával. Az elnök megállapította, hogy a bélyegzőt az összehajtott lap külső részére nyomta rá. Szavazatát megsemmisítették. Fél tizenegy óráig 498-an szavaztak le. Pontosan tizenegy

órákor megérkezett Pop E. István kapitány elnök és szívesen leadta szavazatát. Déli tizenöt óráig hétszáznyolcvan szavaztak le, majd az elnök két óras szünetet rendelt el.

Ekkor a kerületi bizottság eljött a Magyar Párt delegátusai, nem adták ki azoknak igazolványát, akik a tegnapi nap folyamán nem juthattak hozzá. Délután négy óráig a leszavazottak száma már ezerkétszázra emelkedett. Már alig van szavazó. Egyenként mentek be a helyiségbe és négy óra felé már csak a főmunkások népes csoportja jelentkezik szavazásra. Marcus Mihály dr. udvariassal kezességgel fogadja a tanárokat, majd egyenként karófogva a szavazófülkéhez vezeti őket. A szavazás simán folyik, eddig egyetlen kontestációt nem adtak be.

Néhány perccel nyolc óra után a választási elnök bejelentette, hogy hozzákezdene a szavazatok összeolvasásához. Az eredmény a következő volt:

1. lista	417 szavazat
2. lista	55 szavazat
3. lista	770 szavazat
4. lista	28 szavazat

Szavazás közben megsemmisítették 13 szavazatot, összeolvasás közben 11-et.

III. kerület.

Régen nyolc órákor megérkezik Constantinescu törvényszéki bíró Craicovici jegyző kíséretében. Pár perccel utáink sorban megérkezik a delegátusok. A Magyar Párt részéről Sommer Nándor, Kiss Lajos és Borszék Ferenc jelentik meg. Az egyesült román blokkot dr. Demian Simion, dr. Lepu Valer és Marcus Athanas, a polgári demokrata blokkot Hartner József, Schneider Gyula és Milinkovics István képviselik. Az első szavazók a következők voltak: Ungurean Lucia, dr. Miclosi Emilné, Nádrál Aurélné, Weisz Dávidné, Pálfi Gyuláné, Kiss Istvánné, dr. Müller Vendel és Szócsai Pál. — Ebben a kerületben nem folyik olyan simán a választás, mint a két előzőben. Itt egymásután következnek az izgalmas incidensek. A szavazás kezdetekor a bíró kihirdeti, hogy azok, akik nem kapták meg szavazó igazolványukat, csak délelőtt tízig jelentkezhetnek érte. A Magyar Párt delegátusai tiltakoznak ez ellen és kijelentik, hogy a törvény előírásai szerint ezeket az igazolványokat a délutáni órákban kell kiadni. Constantinescu bíró azonban ragaszkodik álláspontjához.

A délelőtti órák folyamán megjelentek Titfal Cönel dr. a szavazóhelyiségben. Alig tartózkodott ott néhány percig, jelentkezik egy szavazó, Vajda Izsó biztosítási tisztviselő igazolványával. Dr. Lutai a szavazók felé fordulva kijelenti:

— Aki nem saját igazolványával rendelkezik, azt kénytelen leszek átadni a rendőrségnek.

Erre az a férfi, aki Vajda Izsó szavazó igazolványával jelentkezett, el akarta hagyni a termet. Lutai dr. azonban feltartóztatta. Az illető kijelentette, hogy ő a jelenleg Bécsben tartózkodó Vajda Izsó vállalkozó könyvelője,

Wohl Mártonnak hívják és főnökének megbízásából jött, hogy átadja a szavazóigazolványát, aki elakarja kerülni a büntetést. Azon vad ellen, hogy Vajda helyett akart leszavazni, erőlyesen tiltakozott. Ennek ellenére a rendőrségre kísérték, ahonnan kellő igazoltatás után szabadon bocsátották. Wohl ellen megindult az eljárás, aki azonban tanakkal tudja igazolni, hogy nem volt szavazóhelyén Vajda helyett leszavazni, csupán azért akarta a termet elhagyni dr. Lutai kijelentésére, mert arra gondolt, hogy kellőtelenségé szűrtházlatik abból, ha nem saját nevére kiállított igazolványt mutat be. Wohl aggodalma beteljesedett és saját hiányát kívül kellemetlen helyzetbe került.

A szavazás egyébként gyors tempóban folyik. Az első órában már kétszázötvenen szavaztak. Délelőtt feltizenegy órákor a szavazók száma eléri a hatszázat és ez a szám déli tizenkét órára nyolcszázra emelkedik. Tizenkettőtől kettőig szünetet rendel el az elnök s ezután ismét kezdetét veszi a munka. Délután négy óráig ezerötven választó szavazott le. Kontestációt nem adtak le.

Este fél nyolc órákor már 1300 választó szavazott le. A délután folyamán Párecz Béla dr. képviselő intervenciójára, Hargot György törvényszéki főelnök ellátogatott a Ferenc-téri szavazóhelyiségbe és elrendelte, hogy azok, akiknek nem osztották ki igazolványukat és szavazóigazolványuk ott van, leszavazhassanak. Ily módon több magyar jutott az urnához.

Mint kivétel nélkül az összes kerületben, itt is nyolc órákor kezdtek meg a szavazatok összeolvasását. Legnagyobb meglepetésre ebben a túlnyomóan magyar várostészben a román blokk kapta meg a többséget. Az eredmény:

1. lista	721 szavazat
2. lista	47 szavazat
3. lista	610 szavazat
4. lista	36 szavazat

Itt nem semmisítették meg egyetlen szavazatot sem.

IV. kerület.

Az Urbán Iván-uccai Casa Nationala előtt már jóval nyolc óra előtt gyülekeztek az emberek, akik türelmetlenül várták a szavazás kezdetét. Nyolc órákor megérkezik dr. Costa János törvényszéki bíró Herczeg Sándor jegyző kíséretében, majd megjelennek a delegátusok is. A Magyar Pártot Hanecker Ernő, Lakatos Mihály és Tüdös Béla, a román blokkot

dr. Raicu Aurel, az Angel-pártot Tamásik János, a Dolgozók Blokkját Vostinar György képviselik. Az első tíz szavazó a következő: Otlacan Simion, Pacurar Valentin, Ursu Mihály, Milinkovics Péter, Dan Jakab, Jovanov Lázár, Joan Péter, Geric Miklós és Ciota János. Az első női szavazók: Otlaran Stella, Turle Calusné és Braun Margit. Mint minden

Régi recept.

Írta: SZÁSZ MARTON.

I.

Kelemen komolyan udvarolt Evának. A „komolyan” szót úgy kell érteni, hogy hetenként többször találkozott vele, sokat táncoltak együtt. Éva születés és nevénapja fel volt jegyezve a noteszében, nehogy elfelejtse, társasjáték alkalmával mindig úgy rendezte, hogy Éva véle váltsa ki a zalogát és még számtalan jel szót a komolyság mellett. Éva szívesen vette Kelemen, nem, szerelmes nem volt, de majd megjön az is, ugy-e Anyuka?

— Én is szerelmem nélkül mentem Apához, mégis megvagyok.

Éva megnyugodott és várt. Am Kelemen nem nyilatkozott. Egyszer apa tett holmi gyeregd célzást a boldog családi életéről, mások anyuka dicsérte Éva fölkulmulhatatlan, manapság ritka háziasságát, ám Kelemen következetesen néma maradt, mint egy régi film.

— Nyílt vallomásra kellene bírni — ajánlotta anyuka.

— Vagy-vagy, vélte Apuka — de így nem lehet tovább. Bezzeg az én időmben...

Igy egy hosszú történet következett a régi erkölcsökről, amikor az udvarláshak a konzervenciáját le kellett vonnia házasság formájában.

— Nem, nem — tiltakozott Éva és lángolt az arca — ha egyedül nem nyilatkozik, erőszakolni nem szabad. Nem vagyok én olyan utócs, hogy a szakába varrjak valakinek.

II.

— Kelemen ur, ön nagyon szerelmes lehet. Kelemen bambán mosolygott.

— Miért főnök ur?

— Néhány háromjegyű számjegy összeadásában két hiba. Ez az akut szerelmem jel. Még pedig a viszonzott szerelmemé. Akik boldogul találnak szerelmesek, azok kevesebbet hoznak ki a számokból. Ön az előnyömbre tévedett.

— Érdekes megfigyelés főnök ur.

— Tehát bevallja?

— A tévedést a számolásban, főnök ur.

— És a szerelmem?

— Szó nincs róla. Nem tudnám kihez?

— Az egész város csiripel.

— Mi a eseda? Én még nem hallottam, ámbar lehet, hogy nem értek a macskák nyelvén.

A főnök közelebb hajolt.

— Évike? sugta és megértően mosolygott Kelemen szemébe.

Kelemen nyugodtan nézett vissza.

— Ugyan, főnök ur.

— Ugy? Pardon, ugylátszik tévedtem. Kérnem kellett tehát, vigyázzon jobban a számolásnál, mert ebből még baj lehet.

III.

A főnök, aki barátja Éva apjának, esélődöttan referálta le a párbeszédet.

— A csirkefogó — sziszegte anyuka. — Le foglaltja, kisajátítja a lányt és nem szerelmes. De hát muszáj valakinek szerelmesnek lenni ahhoz, hogy házasodjon? Én sem voltam szerelmes, mégis megnősültem. A mi időnkben... — A főnök bólintott.

— Bizony, a mi időnkben...

— Azt mondd, azt mondta, ugyan? Ez nem tagadás.

— Beismerés sem.

— Hiszen nem mondhatta, teszem fel azt: ugyan főnök ur, ez az én dolgom, helyesben a kettőnk dolga.

— A Kelemené és az enyém?

— Ugyan. Évikeé és Kelemené. Nem is lehet ebbe beleszólása senkinek. Majd ők elintézik egymás között.

— Kérlek, nem én érőszakoltam.

— Igen, igen, bocsáss meg és nagyon köszönöm a fáradságodat. Szólok az anyának, oktassa ki egy kicsit azt a lányt. Így a leghevesebb, nem gondold?

IV.

A Tornaklub nyári táncmulatságán Kelemen egyszer sem kérte kérte táncra Évát. Éva esimes leány, házias, de hát Istenem, hozomány nincs, elég koldus van a világon, nem kell szaporítani a számukat.

A sportiuuk kapkodták Éva után. Kelemen a mantékát szórakoztatja. Okos, komoly férfi anyai szent: nattszerű férfi lenne belőle.

Éva kipirulva jött vissza.

— Nagyon meleg van itt — mondja Kelemen. — Jó volna egy sétat tenni a kerület.

— Megfázik.

— Dehogyan. Meleg van odakint.

— Ujjunk le — imádkozza Éva. —

Olyan szépen süt a hold.

Beszélgének. A zene halkán szűrődött idáig, a hold ezüst sugarakkal szórja be őket. Oly romantikus ez, mint valami régi-régi szon

kerületben, itt sem engedte meg a választási elnök, hogy a Magyar Párt ellenőrző pecsétet használhasson. A szavazás gyorsan folyik, úgy, hogy déli fél óráig körülbelül ezren szavaztak le. Ekkor fél három óráig déli szünetet rendelnek el. A délutáni órákban már alig van szavazó. Incidens nem történt és kontesztációt sem adtak be.

A szavazatok összeolvasása, amely este

V. kerület.

Itt jelentkeznek a legnagyobb tömegben az emberek. A szavazás az Illés-uccai iskolában folyik le. A választási elnök Seracu Adrian törvényszéki bíró, a jegyző Andrea Lázár. A Magyar Pártot Papp Andor, Jenev László, Tóth János és Szuszékos József, a román blokkot dr. Botioc Elek, Tatu János és Vasile Iván képviselik. Az első szavazók itt: Albu Simion, Cheveresan György, Martinovici Dénes Tarcu Valér, Haller Ilona, Szabó Imre, Varga Lajos, Jözvegy Weichelné, Herling Gizella, Molnár Lászlóné, Kovács Ilona és Mihály Mária. Itt is vita keletkezik a Magyar Párt ellenőrző pecsétjének használata körül, azonban az elnök nem engedélyezi. Érdekes epizódja volt a választásnak, amikor délelőtt tíz óra tájban Szombathy György volt gurahonci képviselő jelent meg a szavazóhelyiségben. A súlyosan beteg ügyvédet előzékenyen előre engedik, majd Seracu elnök megjegyzi:

— Emlékszem képviselő urra még gyer-

VI. kerület.

A Béla-téri iskolában Popciu törvényszéki bíró vezette le a szavazást. Az első szavazók: Engel Magda, Muresán Jánosné, dr. Krauszné, Schill Magda, Popescu Maguráné, dr. Széll Lajos, Lucia Julian, dr. Stoinescu Sándor, Engel Gyula, Ador Axente, Juhász Gábor, dr. Borneus Gyula, Szilov István, Popa Constantinné voltak. A délelőtti órák folyamán érdekes esemény történt. Juhász Gábor, a Magyar Párt bizalmi férfia megállapította, hogy a szavazásra jelentkező vasutasok között egy Timár Mihály nevű vasutas szerepel, aki tudomása szerint Zimándközön lakik. Félrevonta és megkérdezte, Aradra költözött-e. A vasutas kijelentette, hogy még mindig Zimándközön lakik. Elmondta, hogy a vasuti fiútházban felvették őket a választói lajstromba és kiosztották közöttük az igazolványt.

— Maga Zimándon is szavazott? — kérdezte Juhász.

— Igen — hangzott a válasz.

Miután azonban megállapítást nyert, hogy a vasutast szabályszerűen bevezették a lajstromba és szabályszerű igazolványa volt, semmitsem lehetett tenni. A Magyar Párt

darab. Éva lassan, mintegy önkéntelenül közelebb húzódik és Kelemen vállára hajtja a fejét.

Kelemenen forró hullám ömlik át. Karcsu, formás, pompás, ifju leánytest mellette, szinte itt dobog a szíve a szívében. Nem is tudta, hogy mit cselekszik, csak lendül a karja és mint az áldozatát a vad, úgy öleli át a leányt és keresi a száját.

— Gyerekek, ti itt? — áll meg előttük Anyuka, majd csodálkozó méltatlanságra csap át a hang. — Mi ez?

Felpattannak. Éva részéről halk sikoly. Kelemen levegő után kapkod és dadog.

— Éva... fáradt volt...

— Ugy? — hangzik az éles replika — és csókkal akarta felidíteni?

— De Anyuka! — zokog fel Éva.

— Hallgass!

— Nagyságos asszonyom, igen, mi... én... alázattal esedezem Éva kezéért...

— Anyuka — öleli át hálálkodva Éva az anyját — te vagy a legokosabb asszony a világon. Elyen kitiűnő ötlet!

Nagyanyó, drága, jóságos Nagyanyó, közbeszól:

— Régi, bevált módszer ez leányom. Anyád is így csinálta.

— Bizony — nevetett Anyuka, de úgy, hogy a könnyei csurognak — már Nagyanyó is az Asszonytól tanulta!

nyolc óraker kezdődött, körülbelül kilenckor ért véget.

1. lista	621 szavazat
2. lista	173 szavazat
3. lista	465 szavazat
4. lista	78 szavazat

Szavazás közben 2 szavazatot, összeolvasás közben 24-et semmisítettek meg.

mekkotomból, amikor megválasztották Gurahoncon.

A délelőtti órák folyamán megjelent Pop C. István kamarai elnök, aki behatóan érdeklődött aziránt, vajjon nem történt-e incidensek és simán folyik-e a szavazás. Déli 12 óraker 750 választó szavazott le, majd elrendelték a déli szünetet, amely két óráig tartott. Ebben a kerületben az elnök megengedte, hogy azok, akik nem kaphatták meg szavazóigazolványukat, mégis szavazhassanak.

Este nyolc óraker megkezdtek a szavazatok megszámlálását. Kilenc óra tájban hirdette ki az eredményt a választási elnök. Ez a következő volt:

1. lista	384 szavazat
2. lista	38 szavazat
3. lista	532 szavazat
4. lista	77 szavazat

Megsemmisítettek összesen 12 szavazatot.

azonban jegyzőkönyvbe vette a maga számára, hogy olyan emberek is szavaztak, akik

VII. kerület.

A Str. Elena (Gizella-uccai) szavazóhelyiség előtt tömegesen állanak az emberek jóval nyolc óra előtt. Ionescu Péter törvényszéki bíró és Vostinár jegyző pontban nyolc óraker jelennek meg. Az urna lepecsételése után kezdetét veszi a szavazás. Itt is történt egy érdekes eset a szavazás folyamán. A Munkás-Blokk Borsi nevű delegátusa észrevette, hogy egy vasutas más másodízben jelentkezik szavazásra. Nyomban bejelentette az elnöknek, aki nem engedte meg a vasutasnak, hogy még egyszer szavazzon. Déli 12 óráig 860 választó szavazott le, ez a szám pedig délután háromnegyed négy óráig 1100-ra emelkedett. Négy óra felé nagy tömegben gyülekeztek azok a választók, akik nem kapták meg igazolványukat és hangos kiáltással követelték, engedjék őket az urna elé. Amikor pedig az Angelpárt egyik jelöltje megjelent a választási helyiség épülete előtt, — Le Angellel! — kiáltások közepette követelték szavazati jogukat. A nagy lármára a román blokk egyik bizalmiférfia, Vulpe József kijött a szavazási helyiségből.

VIII. kerület.

A ségai iskola előtt kora hajnalban gyülekeztek a szavazók, többnyire cigányok. Moldovam Sabin törvényszéki bíró vezette le a választást. A nap folyamán több olyan esetet állapítottak meg, amikor a szavazó többször akart leszavazni, egyszer maga, utána pedig távollevő barátja vagy rokona helyett. Így történt ez egy Lingurar nevű cigánynál, mire Zima Tibor, a Magyar Párt bizalmiférfia kifogást emelt. A szavazóigazolványt összeszakították. Itt is, mint minden kerületnél, megállapították, hogy a

IX. kerület.

A gúji szavazókerületnél panaszkodtak legtöbbit a Magyar Párt delegátusai az ellen, hogy a román blokk kortesei terrorizálják a választókat és különböző visszaéléseket követnek el. Így a szavazási zónán belül választási irodát létesítettek. Ide terelték be a választókat, majd a magyar szavazócédulákat kijavították oly módon, hogy a IX. kerület helyett V-ik kerületet irtak be és az ötödik kerülethez küldötték el a magyar választókat. A Magyar Párt nevében dr. Lócs Rezső kontesztációt jelentett be Orezeanu Romul törvényszéki elnöknek, aki elrendelte, hogy a választási helyisé-

nem Aradon laktak és akik másutt is leszavaztak,

A szavazás egyébként simán folyt le, úgy, hogy délig 812 választó szavazott le. Két óraker folytatták a déli szünet után a munkát. Negyed négy óraker megállapították, hogy kifogyott a szavazólap, miután összesen ezret hozott az elnök magával. A törvényszékre kellett telefonálni, ahonnan újabb ezret küldtek el.

A Béla-téren este már alig-alig volt egy-egy szavazó. Fél nyolc óra tájban 1250 választó szavazott le és a delegátusok ujszavazással szórakoztak, miután nyolc óráig nem lehetett lezárni a szavazást.

Este nyolc óraker megkezdődött a szavazatok összeszámlálása, amely a következő eredményt produkálta:

1. lista	797 szavazat
2. lista	46 szavazat
3. lista	342 szavazat
4. lista	23 szavazat

Szavazás közben 1 szavazatot, összeolvasás közben 6 szavazatot semmisítettek meg.

— Engedjenek be hennünket, inkább magunkra szavazunk! — kiáltottak.

Azok, akik nem kapták ki igazolványukat, itt nem szavazhattak.

Este negyed nyolc óráig 1170 szavazó szavazott le. A nap folyamán három okból adtak be kontesztációt a Magyar Párt delegátusai: mert nem engedték meg a Magyar Párt ellenőrző pecsétjének használatát, mert nem engedték leszavazni azokat, akik a kiosztás alkalmával nem jutottak igazolványukhoz és mert nem osztották ki a törvényben előirt piros színű másolatokat.

Nyolc óraker megkezdtek a szavazatok összeszámlálását, amelynek eredménye a következő:

1. lista	553 szavazat
2. lista	61 szavazat
3. lista	388 szavazat
4. lista	75 szavazat

Szavazás közben egy szavazatot sem semmisítettek meg, összeolvasás közben azonban 53-at.

magyar választókat kihogyták a listából. Este hét óráig 721-en szavaztak le és ezzel körülbelül be is fejeződött a szavazás, mert ezentúl csak egy-egy ember szállingózott negyedóránként a szavazóhelyiségbe.

Este nyolc óraker megszámlálták a szavazatokat. Az eredmény a következő:

1. lista	415 szavazat
2. lista	98 szavazat
3. lista	130 szavazat
4. lista	71 szavazat

Megsemmisítettek 5 szavazatot.

get nyomban zárják be. A bezárás után a zónán kívül működött a helyiség, amely ugyan csak igyekezett befolyásolni a választókat.

A déli óráig 570, fél háromig 600 szavazatot adtak le. Délután a választási elnök megengedte, hogy azok, akiknek ott volt az igazolványuk, szavazhassanak. Összesen azonban hárman jelentkeztek, míg 160 választóigazolvány — mind magyar — megmaradt. Megállapították, hogy egy Serbán nevű választó idegen igazolvánnyal szavazott, az igazolványt megsemmisítették és Serbant a delegátusok közös megegyezéssel, futni engedték. Este 10

órán 930 szavazatot adtak le.

Kilenc óra tájban hírdették ki az eredményt, amely a következőképen alakult ki:

I. lista 471 szavazatot

2. lista 142 szavazatot
3. lista 169 szavazatot
4. lista 112 szavazatot

Megsemmisítettek 14 szavazatot.

X. kerület.

A korai felkeléshez szokott mikelakói gazdák jóval megelőzték ma hajnalban az összes kiküldötteket. Miféle érkezéssel a nyolc óra már tekintélyes számban vártak. Magar Romul dr. törvényszéki bíró nyomban megkezdte a munkát. A Magyar Párt delegátusai engedélyt kértek az ellenőrző pecsét használatára, amit azonban a bíró nem engedélyezett, azzal a megokolással, hogy a pecsét sokkal kisebb, mint a Votat-bélyegző. Délig 708 választó szavazott le. A délutáni órákban a bíró hozzájárult ahhoz, hogy a választói listákban szereplők leszavazhassanak.

Körülbelül 140 igazolvány maradt azokban kiváltatlan.

Incidensek nem történtek és így a bélyegző-ügyet kivéve, más kontesztációt nem nyújtottak be. Este háromnegyed hét óráig 1200 választó szavazott le. Megtörtént, hogy a delegátusok megállapították, miszerint a szavazóigazolványokat tévesen állították ki, ha azonban jelentéktelen volt a tévedés, megcukdtek a választónak a szavazást. Ily módon

minden jelentkezőt választó nyugodtan leszavazhatott.

Nyolc órakor megkezdtek a leadott szavazatok összeszámolását és az eredménye a következő:

1. lista 854 szavazatot
2. lista 110 szavazatot
3. lista 152 szavazatot
4. lista 59 szavazatot

Megsemmisítettek 15 szavazatot.

Kihirdették a szavazás eredményét.

Mintán az egyes kerületekben kihirdették a részleges eredményeket, a választási elnökök jegyzőkönyvet vettek fel az eredményről, amelyet az összes pártok delegátusai aláírtak. Ezután a törvényszéki palotába szállították be az anyagot, ahol Hargot György törvényszéki főelnök és Daescu titkár készítettk el a táblázatot. Az eredmény kihirdetésével Pop Jenő törvényszéki bírót bízták meg, aki a kapott táblázat alapján feldolgozta a választási anyagot. Az Aradon leadott szavazatok elosztásáról az alábbi pontos táblázatban számolunk be:

Kerület	I. számú lista (Román Blokk)	II. számú lista (Polgári Blokk)	III. számú lista (Önálló magyar)	IV. sz. lista (Dolgozók Blokkja)	Szavazás közben megsemmisítve	Összeadáskor megsemmisítve	Összes leadott szavazatok
I.	378	93	649	69	2	38	1229
II.	417	55	770	28	13	11	1294
III.	720	47	636	36	—	—	1414
IV.	621	173	465	73	2	24	1363
V.	884	38	532	77	—	12	1043
VI.	717	46	342	23	1	6	1216
VII.	553	61	388	75	—	53	1130
VIII.	415	98	130	71	5	—	719
IX.	471	142	169	112	—	14	908
X.	854	110	152	59	—	15	1190
Összesen:	5610	929	4233	628	23	173	11506

Tizennégy magyar felelt kapott mandátumot.

Este háromnegyed 11 órakor érkezett meg a törvényszék épületébe Pop törvényszéki bíró, aki Daescu titkárral együtt azonnal megkezdte a százalékos számításokat. A teremben ekkor ott tartózkodott Hargot főelnök, Moldovan, Seracu és Constantinescu törvényszéki bírók, a Magyar Párt részéről dr. Széll Lajos és az Aradi Közlöny munkatársa. Pop bíró elkészítette a provizorikus számításokat, míg a végleges kiszámítást holnap délelőtt fogják elkészíteni.

Az ideiglenes számítás szerint husz százalékot csak a Magyar Párt és a román blokk listája haladta meg, míg dr. Angel volt polgármester és a kommunisták listája azt nem érte el. Kiszámították, hogy a szavazatoknak 37 százaléka kapták a román blokk és 43 százalékát a Magyar Párt, amely szerint a provizorikus számítások alapján 14 mandátumot kapott a magyarok és 18 mandátumot pedig a román blokk.

Az új városi tanács.

Ezek szerint Arad város tanácsának az ideiglenes számítás szerint tagjai a következők:

A Magyar Párt részéről:

1. Dr. Barabás Béla,
2. Dr. Parecz Béla,
3. Dr. Velcsov Géza,
4. Zima Tibor,
5. Reinhart Gyula,
6. ...
7. Dr. Nagy Sándor,
8. Dr. Széll Lajos,
9. Juhász Gábor,
10. Kerpel Izó,

A Magyar Párt megelébbbezi a választást.

Az Aradi Közlöny munkatársa a választási eredmények kihirdetése után beszélgetést folytatott dr. Parecz Béla magyar párti képviselővel, aki a következőket jelen-

11. Dr. Lűcs Rezső,
12. Blaskovits István,
13. Bérczy Lajos,
14. Lantos Miksa,

A román blokk részéről:

1. Vlad Sándor,
2. Dr. Ursu János,
3. Dr. Lufai Cornel,
4. Dr. Roba János,
5. Dr. Rarners Gyula,
6. Dr. Vencs Gyula,
7. Dr. Bolibe Elek,
8. Clariu Iustin,
9. Stana Todor,
10. Tatu János,
11. Dr. Veliciu Emil,
12. Dr. Müller E. Vendel (német)
13. Fausseji Miklós,
14. Dr. Singer Jenő (cionista)
15. Dr. Raicu Aurel,
16. Constantinescu Sándor,
17. Bran István,
18. Langier Constela.

Ehez jönnek még a kinevezett tagok, kiknek névsora a következő:

Dr. Botis Tivadar, a görög keleti papnevelde igazgatója.
Dr. T. Olar, a fiu tanítóképezde igazgatója.
Popoviciu Demeter, iskolaigazgató.
Valian Traian, görög keleti esperes.
Popa József, görög kátholikus esperes.
Dr. Lakatos Ottó, anthonita plébános.
Dr. Marsicu Iustin, Aradnégye prefektusa.
Vlad Sándor, a kereskedelmi és iparkamara elnöke.
Niculescu Cristea, az Arad-Brádi hat. vezérigazgatója, akit a kereskedelmi és iparkamara delegált.

tette ki:

— A magyar választók lelkesedésének köszönhető, hogy ilyen eredményt értünk el. Azok az intézkedések, amelyek meg akantak

35 éves Jubileumi Vásár 35 éves
a Színházi Versenybazarban
1930. március 9-18-ig.
T. vevőimnek 10-15% értékű ajándékot adok Reich József.

gyengíteni bennünket, pár ezer választót vettek el a magyaroktól. Rengetegen nem kerültek be az állampolgársági listástromba és ezzel elvesztették szavazási jogosultságukat is és a jogosultak közül, mint tudjuk, több, mint két, ezren nem kapták meg választási igazolványukat. Ennek ellenére, az aradi magyarság minden megmaradt erejét harcba dobva, kivívta a legjobb eredményt, amit a jelen körülmények között elérhetett.

A súlyos és magyarságot sértő igazságtalanságok miatt valószínűleg kontesztációt jelent be a Magyar Párt.

Ezre vonatkozólag azonban a párt vezetősége fogja kimondani az utolsó szót.

Az országban a paktumos lista győzött.

Erdélyben a Magyar Párt győzelemre segítette a kormánypárt paktumos listáját. Temesváron, Nagyváradon, Marosvásárhelyen előretörték a kommunisták.

Temesvárról jelentik: Temesváron 15 körzetben incidensmentesen folyt le a szavazás. Különösen a nők nagy érdeklődéssel viselkedtek a szavazás iránt és a nők részére külön felállított szavazó-körzetben állandóan szépszámban voltak a szavazó nők. A női szavazókról Boeu Sever tartományi igazgató felesége fénykép és filmfelvételt készíttetett, amelyet Amerikába fog küldeni a romániai nők emancipációjára vonatkozólag.

Leadtak összesen 14.116 szavazatot. Ebből a paktumos lista (magyarok, kormánypárt, németek, szociáldemokraták, cionisták) 7662, városi és falusi dolgozók blokkja 3531, polgári blokk 1553, román blokk 1469. A 36 tanács tag közül 24 lesz a szövetkezett listából és 12 az egységekből. A tanács tagok között 5 nő is helyet foglal.

Kolozsvárról jelentik: Kolozsvárról a legnagyobb rendben kezdődött meg a szavazás, a délelőtt folyamán csak kisebb incidensek voltak. Így a délelőtt folyamán jelentéktelen összetűzés volt a városháza előtt a Román Blokk hívei és a kormánypárt választói között. A karhatalom és a katonaság azonban mindenütt idejében közbelépett. Két helyütt hamis igazolvánnyal akartak szavazni, azonban fájóltak a csalásra s a tetteseket; egy Cosma nevű joghallgatót, valamint egy Muntean nevű harmadéves teológust letartóztattak. Ugyanúgy

letartóztattak egy liberális körlet, aki a választási izgalom hevében megszurt egy kormánypárti választót.

Az ugynevezett paktumos lista (magyarok, kormánypárt, szociáldemokraták, cionisták) 6843, román blokk 2435, Simon-féle politikamentes lista 1348, kommunisták és munkanélküliek 533. A harminchat mandátumból a román blokk 10, vagy 11 szavazatot kap, a többi a kartellos listáé.

Nagyvárad: Paktumos lista (kormánypárt-magyarpárt) 5934, polgári blokk (liberálisok) 1120, falusi és városi dolgozók blokkja 2389.

Marosvásárhely: Paktumos lista (magyarok, kormánypárt) 2662, kommunisták 1502, Bernády-frakció, szociálisták 1161, liberálisok 258.

Szatmár: Kartellos lista (magyarok, kormánypárt) 4138, lupista 4992, szociáldemokraták 6334, liberálisok 447.

Brassó: Paktumos lista (magyarok, kormánypárt, szászok) 7886, liberális-averescanus 1145, szociáldemokraták 796.

Nagyszeben: Kormánypárt (szászok kartellben) 7034, liberális 928, román blokk 208.

Slătina: Kormánypárt 745, liberális 725.

Bucarestből jelentik: Bucarestben is a legnagyobb rendben folytak a választások.

Emlitésre méltó incidens nem történt. Feltűnően sokan élnek ezuttal szavazati jogukkal és közöttük igen sok a nő. Van kerület, ahol a női választók a szavazatok egyharmadát teszik ki.

Constantából jelentik: Constanta mellett levő Alexandria helységben egy liberális-kortés több lövést adott le egy kormányparti csoportra, amelyből 6 ember, köztük 2 súlyosan megsebesült.

Pitești: Kormánypart 1266, liberális-part 13.367.

Tighina: Kormánypart felett állítólag a kommunisták győztek.

Orhei: Kormánypart 1471, liberális-part 718.

Balti: Kormánypart - 1916, liberális-part 328.

Chisenev: Kormánypart 3302, liberális-part 1260, kommunisták 1613.

Hotin: Kormánypart 1532, liberális-part 465.

Braila: Kormánypart 3570, liberális-part 2757, averescanus 422.

Ocnele Mari: Kormánypart 743, liberális-part 235.

Ramnicul Serat: Kormánypart 1610, liberális-part 938.

Covurlui: Kormánypart 110, liberális-part 116.

Suceava: Kormánypart 726, liberális-part 427.

Felmentettek egy tiszakürti arzénos asszonyt

Józsa Antalnét férje megmérgezésével vádolták. — A mai izgalmas főtárgyalás nem produkált bizonyítékot Józsné ellen. — Az orvosszakértők véleménye.

Józsnét a tárgyalás után szabadlábra helyezték.

Szolnokról jelentik: Ma reggel 9 órakor kezdődött meg Szolnokon a nyolcadik arzénmérgezéses bűnper főtárgyalása, amikor is a Fuchs-tanács előtt Józsa Antalné, született Szücs Eszter, 43 éves tiszakürti asszony ült a vádlottak padján, azzal a váddal, hogy férjét arzénos levestel eltette láb alól. Józsa Antal 1929. február 25-én halt meg és most a sorozatos arzénos ügyek kapcsán Józsnét is felelősségre vonták, mert férje gyásus körülmények között halt meg.

Józsné a mai tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és nem vállalja férje meggyilkolásának vádját. Elmondotta, hogy ő már a harmadik felesége volt Józsa Antalnak és mindig a legjobb viszonyban éltek. Férjével jól bánt és úgy érezte, hogy ő meg az ura a legboldogabb pár egész Tiszakürtön. Ura sokat betegeskedett volt, úgy, hogy

62 kelés volt egyszerre a testén.

Ő gyógyította hosszú időre férjét, de 1928. végén az megint betegeskedett. Három nappal a halála előtt az orvos mondotta, hogy menthetetlen a férje, de ő mégis kórházba vitette. Állandóan azt hangoztatta, hogy imádta az urát és tagadta, hogy az ura elkergőtte volna betegágya mellől.

Elnök: Ismerte Szabónét?

(A vádirat szerint Szabóné adta a mérget Józsnénak.)

Vádlott: Igen. Ajánlotta, hogy tegyem el mostoha fiam szeretőjét láb alól és megsabadulok a tartásától.

Adott volna mérget s érte 300 pengőt kért.

En kijelentettem, hogy nem teszem meg és nincs pénzem, amire azt válaszolta, hogy jó lesz a karikagyűrűm is. En azonban semmi esetre sem voltam hajlandó a dologba bele menni.

Elnök: Maga el akarta tenni szüleit is az utból, mert nem adtak magának pénzt.

Vádlott: Nagy adósságaim voltak, szüleim valóban nem akartak pénzt adni, panaszkodtam is emiatt, Szabóné fel is ajánlott mérget, de én nem akartam megölni szüleimet.

Elnök: A mostoha fia azt vallotta, hogy apja visszautasította a maga kezéből az ételt.

Józsné tagadta ezt, szidta a fiát, akét hazugnak mondott.

Dr. Ebner Béla kisszentmártoni orvos volt a következő tanu, aki elmondotta, hogy éjjel 12 órakor hívták el Józsa Antalhoz. Megvizsgálta és a hátán gennyes fekélyt állapított meg. Az a gyanuja is volt, hogy hurutos tüdőgyulladás is van Józsnának. Arzénmérgezésre nem gondolt, mert nem ismerte a tüneteit. Majd Molnár Mihály kihallgatása következett, aki azt vallotta, hogy Józsa semmit sem vett el feleségétől. Egy alkalommal hallotta, amint Józsa azt mondotta feleségének, hogy:

— Eredj innen, mert már megint be akarsz adni nekem valamit.

Kerekes Lajos tanu elbeszélte, hogy földje szomszédos volt Józsnával és egyszer hirtelen munka közben Józsa rosszullett. Megkérdezte, többször is előfordul rosszullete és orvost ajánlott. Amire Józsa azt felelte, hogy nem telik orvosra.

Barta Antal nyugalmazott tanító szomszédja volt Józsnának. Tanuvallomása során

terhelő adatokat mondott el Józsné ellen. Beszélte Józsnénak Szabónéhoz való viszonyáról, majd elmondotta, hogy egyszer Józsné azt mondotta feleségének, szóljon egész bátran, ha övele összevész, mert a családtagok zsörtölődésére nagyszerű orvossága van, majd ad egy kis mérget. Erre ő fölment a község-házára és följelentette Józsnét, aki ellen meg is indult a nyomozás. Józsa János vámtizedes, Józsa Antal fia azt vallotta, hogy 2 órával az

Két évre meghosszabbítják a lakbérleti törvényt.

E napokban megkezdik a törvényjavaslat szövegezését.

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter által az új lakbérleti törvény megszerkesztésére vonatkozólag kiküldött bizottság egyöntetű véleménye az volt, hogy a lakbérleti törvényt

még két esztendőre meg kell hosszabbítani és ilyen irányu előterjesztést is tett. A bizottság a közeli napokban hozzálát az új lakbérleti törvény megszövegezéséhez.

Szeged huszezer frankot adományozott a francia árvizkárosultaknak.

Eddig 13 millió frank gyűlt össze. — Szeged város átirata a francia kormányhoz. — Délfranciaországban még mindig esik az eső.

Párisból jelentik: Az árvizkárosultak fölszámolására eddig több, mint 13 millió frank gyűlt egybe.

Szegedről jelentik: Szeged városa 20.000 frankot szavazott meg a délfranciaországi árvizkárosultak javára. Az összeget egy átirat kíséretében küldik el, amelyben Szeged városa kifejté azt, hogy a trianoni terhek miatt képtelen nagyobb összegű segély elküldésére és csak 20.000 frankkal tudja kárpótolni a franciák ama figyelmét, amikor a szegedi árviz

viz alkalmával 283.000 frankot küldtek a szegedieknek.

Párisból jelentik: A délfranciaországi Tarbesben az eső még mindig esik, de már nem olyan bőségesen, mint az előbbi napokon. A pyreneusi előhegyeken az olvadás ugyan megindult, de a folyók és a patakok mégis apadóban vannak. Az árviz ugylátszik elkerülhető. Két helyen földcsuszamlás történt, a forgalom egy helyütt megakadt és csak 5-6 nap múlva indulhat meg ismét.

A rendőrség a legnagyobb eréllyel lépett közbe és a tüntetőket szétszórta, a szimbolikus tüzet pedig eloltotta.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ: Ma, szombaton pontosan háromnegyed 5, 7 és egynegyed 10 órakor az első legnagyobb német hangos film **DONKOZÁKOK DALA** bemutatója. Főszerepekben: a német színjátszás nagyjai Hans Adalbert von Schlettow, Lien Dyers, Kowal Samborsky és a leghíresebb kozákkoros **Sergej Jaroff** vezénylete alatt. Jegyelővét minden délelőtt 10 órától 12-ig a **CENTRAL MOZGÓ** és a **VÁROSI SZINHÁZ** pénztárainál. Leszállított helyvarak.

VÁROSI SZINHÁZMOZGÓ csak délután 5 és 7 órakor. Romániában Aradon először **COCKTAIL**. (Az emberfaló város) Főszerepekben: Nancy Carrol, Richard Arlen és Lukács Pál. Az esti 9 órai előadás színi-előadás miatt elmarad.

ELITE MOZGÓ 5, 7 és 9 órakor **SYD CHAPLIN**-nel a főszerepekben: **Jön A GORILLA**. Különleges vigjáték attrakció.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor utoljára a **VASALARC**. Főszerepekben: Douglas Fairbanks.

Mária királyné megszakitotta utját.

Bucurestiből jelentik: A Tara című lap azt a hírt közli, hogy Mária özvegy királyné és Ileana hercegnő lemondanak palesztinai és sziriai utjukról és visszatérnek az országba, mert az ottani hatóságok szerint az említett helyeken a nyugalom igen kétséges. A lap még megjegyzi azt is, hogy azért szó sincsen arról, miszerint a királyné és a hercegnő a román belpolitika eseménye miatt látnák szükségszerűnek a hazatérést.

Reakciós harc Hindenburg ellen.

Berlinből jelentik: A jobboldali radikálisok felháborodva tárgyalják, hogy Hindenburg elhatározta a Young-terv kihirdetését. A szélső jobboldali lapja, a

Deutsche Allgemeine Zeitung gyors szöveggel jelelt meg és a lap cikke végén kijelenti, hogy Hindenburgot nyíltan politikai ellenfelének tekinti, akivel fölveszi a párt a harcot.

Tegnap Bismarck szobra körül és a parlament mellett tüntetés volt. A Tiergartenben pedig szimbolikusan elégették a Young-tervet és a diákok plakátokkal járták be a várost, melyen az volt írva:

— **Élégettük a Young-tervet**

Az aradi nők a mai

választáson letették a

Sok román nő járult az urnák elé. politikai érettségi vizsgát.

(Arad, március 13.) Végre elérkezett a várva-várt nagy nap: Aradváros lakossága az urnák elé járult, hogy megválassza öt esztendőre városunk tanácsát. A mai választásnak azonban volt még egy külön jelentősége. Ma érvényesítették először választói jogukat az aradi asszonyok és leányok. Ma tették le a politikai érettségi vizsgát és a mai nap eredménye után megállapítható, hogy a vizsga fényesen sikerült. Önagyságuk határozott öntudatról tettek tanubizonyságot, komolyan fogták fel kötelezettségüket és a választópolgárnők túlnyomó része meg is jelent az urnák előtt. Azt is alkalom volt megfigyelni, hogy a legtöbb női szavazat érvényes szavazat volt. A nők ügyeltek, a nők vigyáztak, a nők jól szavaztak és a román blokkot győzelméhez tekintélyes részben a román nők szavazatai juttatták.

Nőké az elsőség.

Reggel kilenc óra. A Kazinczy-uccai iskola környéke meglepően népes. Feltűzött szuronyú katonák állanak a kapuban és csak szigorú igazoltatás után szabad a belépés. A kapu előtt nők-férfiak vegyesen várakoznak. Kedélyesen diskurálnak és különösen feltűnő, hogy senki sem türelmetlenkedik, mindenki megadással viseli sorsát és várja, hogy sorra kerüljön. A nők külön csoportban várakoznak és tekintettel arra, hogy mindenütt a világon a nőké az elsőség, itt is hamarabb jutnak be a terembe, mint a férfiak. Hosszabb ideig álltam a bejárat előtt és alkalom volt megfigyelni, hogy a nők legnagyobb része, mielőtt rátette volna kezét a kilincsre, néhány pillanatig megállt a folyosón, gyorsan kinyitja a retikül, előkerül a tükör, meg a ruha, végigszaladt az arcon a puderpamacs. Még egy hirtelen mozdulattal megigazitották a kalapot és azután öreg férfiszavazókat megcsúfító határozottsággal és fölényel léptek be a szavazóhelyiségbe.

Benn a nőknek kijáró udvariasság fogadta őket. **Ponescu** elnök előzékenyen magyarázta meg nekik, hogyan kell szavazni. A legtöbbek azonban elhárító mozdulattal jegezték meg: — Köszönöm szépen, de tudom, hogy hogyan kell lütni a pecsétet.

Egy fiatal leány, alig mulhatott el huszonegy éves, tegnap vagy tegnapelőtt talán még az iskola padjában ült, ma pedig szavazópolgárnő, büszke önérettel jelentette ki: — Tudom én kérem, mit kell csinálni, nem vagyok én kisleány, hogy kioktassanak. És választópolgár vagyok.

„Bukott hölgyek.”

Két csinos fiatal nő lépett be a terembe. Testvérek. Az egyik asszony, a másik meg leány. Kissé látszik rajtuk a meghatottság. Zavarban vannak. A magyar párt bizalmi kioktatja őket, hogyan kell szavazni, mire ők belépnek a fülkébe. Jól bezárták belülről az ajtót. Sőt tulságosan jól bezárták, mert amikor ki akartak jönni, nem tudták kihyitni az ajtót. Percekig tartott, amíg végre sikerült kijönniök.

Figyelje csak meg Szerkesztő ur — szóval meg közben dr. **Órli Gyula** a Magyar Párt egyik bizalmi férfit — minden nő megbotlik a tüske küszöbén, amikor szavazás után kilép onnan.

... és tényleg valamennyien bukdácsolva jöttek ki, többen majd elestek. És még valamit megfigyeltem: a legtöbb szavazó ahogyan elhagyta a helyiséget, a folyosón újra megállott, ismét előkerült a tükör és a smink szabályszerűen kiigazitva léptek ki az uccára.

A választóhelyiség előtt künn már várt az autó és indultunk tovább, hogy végiglátogassuk az összes szavazógyűjtő helyiségeket.

A román nők döntötték el a választás sorsát.

A Szent Péter-téri iskola előtt meglehetősen csendes a hangulat. Nincs nagy tolongás és a választók minden nagyobb mélység nél-

Autóval a választókerületekben.

kül bejuthatnak a belső szentélybe, ahol a voksokat szedik. **Rámonceanu** elnök nagy körültekintéssel látja el tisztségét és hivatásának magaslátán. Itt azok is szavazhatnak, akik nem vehettek részt tegnap a járásbírói szavazóközösségen. Csak az a baj, hogy ezek a szavazópolgárok nem nagyon jelentkeznek.

— Meglepően sok volt a női szavazat eddig — mondotta **Lovich Gyula** a magyar párt kiküldöttje — és különösen sok a román nő.

Könnyű volt megállapítani, hogy ebben a kerületben a nők döntötték el a választást és a 376 román szavazat közül legalább 150 nő volt.

Az iskola előtt egy ismert aradi orvossal találkoztam.

— Mi az doktor ur, szavazni jött? — kérdeztem.

— Nem, én nem szavazok — hangzott a válasz — nekem nincsen választójogom, csak a kocsisomnak. Ő azonban már leszavazott.

Sakkpartit a szavazóhelyiségben.

Micalaca. Itt a község házában szavaznak a választópolgárok.

Délután hat óra. Mintegy kétszáz főnyi paraszttömeg áll a primaria előtt. Nagyokut szippantanak pipájukból és a választás eshetőségeiről beszélgetnek. Amikor autók fekez, az egyik gazdálkodó ki akart térni előlünk, de megcsúszott és beleesett az uttest mellett elhúzódó árokba, ahonnan néhány pillanat múlva csurom vizesen mászott ki. Benn a szavazóhelyiségben néma csend. **Dr. Mager** elnök újságot olvas, nem nagyon zavarják a szavazók.

Már több mint egy órája nem jött senki — jelentette ki **Constantinescu**, az aradi **Tribuna Noua** szerkesztője, aki a román blokk bizalmi. — Csend, rend és unalom. Mintegy 60-70 női szavazó van a körzetben, de csak tizenötön szavaztak le.

Néhány percig tartózkodtam csak itt és máris száguldott tovább autók Sága felé. A szavazóteremben itt is néma csend uralkodott. Az egyik asztal mellett **Zima Tibor** és dr. **Cotloiu** **Romulus** nyugodtan sakkoztak. Megintelláltam **Cotloiu**-t, hogy mi újság?

Alig nézett fel a tábla mellől és mint aki benne van a játékban, megjegyezte: — A fehér erősebben áll. Ez a harmadik parti lesz, amit megnyerök.

A koldusok szavaznak.

Közben nyilott az ajtó és egy öreg embert ülben hoztak be a terembe.

— Szavazni hoztam a szomszédot — mondotta egy füstösképi cigány. — Kicsit beteg az öreg, nem tudott eljönni, tehát elhoztam az ölemben.

Rögtön megismertem. Ott szokott állani a **Steinitzer-féle** ház előtt. Foglalkozása koldus, most azonban szavazópolgár, akit beteg is

LEGUJABAN.

Leszavazták a lengyel kormányt.

Minden órában várják a kormány lemondását.

Városból jelentik: A parlament ma este izgalmas jelenetek színhelye volt. Az ellenzék felvetette a bizalmi kérdést **Bristor** népjóléti miniszterrel szemben és a szavazás során az

ellenzék többséget kapott. Minthogy a miniszterelnök kijelentette, hogy azonosítja magát az egész kormány a népjóléti miniszterrel, a kormány lemondását minden órában várják.

A bécsi néppárt a szovjetkövet eltávolítását követeli.

Ha a kancellár nem szünteti meg a diplomáciai viszonyt, sorozatos tüntetésekkel fenyegetőznek.

Bécsből jelentik: A császári néppárt vezetősége határozatlan kimondotta, hogy felszólítja a kancellárt, szüntessen meg minden érintkezést a szovjettel, az oroszországi választások miatt. Amennyiben a kancellár

erre nem lenne hajlandó, úgy a szovjetkövetiség előtt rendezendő sorozatos tüntetések akarnak a szovjetkövetet távozásra kényszeríteni.

Ma este mielőtt lefekszik, vegyen be **Darmol**-t és holnap reggel jó kedvvel és friss erővel ébred. **Almatlansága, idegessége, fej- és derékfájdalmi,** valamint gyermekeinek **csalánkiütése** ugyanis nagyon sok esetben a székrekedés következménye. Ezért van szüksége önnek és gyermekeinek **Darmol**-ra, az enyhe és biztos hatása **székrekedés hashajtóra.** Kifejezetten **Darmol**-t kérjen, mert csak a **Darmol** hozza meg önnek és családjának a várva-várt enyhülést. Egy próbacsomag meg fogja Önt erről győzni.

elhoztak szavazni. A ségai cigányok egyébként eleget tettek kötelezettségeiknek és kivétel nélkül valamennyien leszavaztak. Amig ott tartózkodtam a választóhelyiségben, az alatt is eljött vagy 5-6, de ebből is három koldus volt. Ha más nem, most legalább annyi megadatott nekik, hogy válasszanak.

Gájban a helyzet változatlan. Itt is simán, minden fennakadás nélkül folyt le a szavazás.

— Mindössze csak annyi történt — mondták érdeklődésemre — hogy ketten más helyett akartak leszavazni. Amikor lelepleztük őket, azzal védekeztek, hogy nem tudnak olvasni és azt hitték, hogy az igazolvány az övék. A cédulát megsemmisítettük és az összes bizalmiférfiak egysége határozata alapján a bírszékben részestítettük őket. Megkegyelmeztünk nekik és nem adtuk át a fennőrségnek.

Mi az eredmény?

A **Ferenc-téren** az első eset, hogy a szolgálatot teljesítő katoná nem engedett be. Hiába mutatott meg neki az igazolványomat.

Közben azonban kijött **Constantinescu** elnök, aki azonnal kiadta az utasítást, hogy engedjenek be. Amikor be akartam lépni a terembe, egy szolgálóval találkoztam, aki nagy kosarat cipelt. Öres sörös poharak voltak benne. Sőt két üveg-eszima is láttam. Ugy látszik benn nyugodtan söröztek.

A **Ferenc-téren** mindenki a karhatalom parancsokat dicsérette.

— A kapitány ur igazán nagyon előzékeny volt — mondták — kiadta utasításba, hogy elsősorban a nőket engedjék be. És a nők tényleg azonnal bebocsátást nyertek.

Épen menni akartam, amikor nyolcat ütött az óra. **Constantinescu** elnök kiadta az utasítást:

— Szavazatokat összeszámolni.

... és néhány perc múlva megkezdődött a nagy munka. Az asztal mellett pedig kipirult arccal várták az eredményt.

Este fél kilenc óra. A román blokk főhadiszállásán a **Palkovics-étteremben** leirhatatlan izgalom uralkodott. Mindenki az eredményeket leste. Egymás után érkeztek be az egyes kerületek eredményei és alkalmi szónokok hangosan hirdette ki a legfrissebb híreket...

A választás lezajlott. Az aradi nők pedig letették a politikai érettségi vizsgát.

Ferenc Gyula.

HÍREK.

— **Időprognózis.** Változékony, nyugtalan, átmenetileg hűvös idő várható lecsapódásokkal.

— **Bankett Miklós herceg tiszteletére.** Dönerestiből jelentik: A 2-es számú tüzérezred Miklós herceg tiszteletére tegnap este bankettet rendezett, amelyen számos magasrangú tiszt jelent meg. Az elhangzott toasztokra Miklós herceg azt hangoztatta, hogy ugyanolyan utakon kíván járni, mint elhunyt édesapja.

— **Maniu és Mironescu tanácskozása.** Bucarestből jelentik: A miniszterelnökségen Maniu Gyula miniszterelnök tegnap hosszas megbeszélést folytatott Mironescu külügyminiszterrel a vatikánnal kötött konkordátum életbe lépéséről.

— **A madridi sajtóbotlás 8 millióval károsította meg az államot.** Bucarestből jelentik: A lapok megállapítása szerint Tiberiu Vornic az okmányhamisítással és sikkasztással vádolt attasé több, mint 100 aláírást hamisított és ezekkel több, mint 8 millió lejtel károsította meg az államot.

— **Főurak özönlése Egyiptomba.** Egyiptom hetek óta tele van fejedelmi és hasonló látogatókkal. Valóságos infláció van most Egyiptomtól. Valóságos infláció van most Egyiptomtól többek között az abruzzói herceg, az olasz király unokatestvére. Ott van Sixtus pármal herceg, egy szász királyi herceg, aki az angol király unokatestvére és Viggo dán királyi herceg. Nemrég érkezett meg Egyiptomba Mária román királyné és Ileana hercegnő, a belga királyi pár és minden feltűnés nélkül töltött ott néhány hetet több japán császári herceg. Áprilisban érkezik Egyiptomba afrikai útja során a walesi herceg is.

— **Anglia nem ismeri el az indiai orvosdiplomákat.** Londonból jelentik: Az angol orvosi tanács kimondta, hogy nem ismeri el Angliában az indiai egyetemeken szerzett orvosi diplomát, amely nem jogosíthat angliai praxisra. Erre a lépésre a kulturális, világnézeti és nyelvi különbségen kívül valószínűleg az is indította az angol orvosokat, hogy az indiai orvosok Angliában nagy sikereket értek el, különösen a tropusai betegségek körül és a sebészet terén.

— **Mezőgazdasági gépeket vásárol a kormány.** Bucarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium műszaki bizottsága elhatározta, hogy 250 millió lejért mezőgazdasági gépeket vásárol, amelyeket a nagy- és kisgazdáknak fog kiosztani. A gépvásárláshoz a minisztérium 50 millió lejtel ad, az összeg többi részét a gazdák fizetik.

— **Poincaré — közvetít a monomai hercegi pár viszálya ügyében.** Montecarloból jelentik: Jól informált körökből származó értesülés szerint Lajos, Monaco reedelmé felkérte Poincarét, hogy közvetítsen a Sarolta hercegnő és Péter herceg között felmerült családi viszály ügyében. Poincaré hír szerint eléget tett a kérésnek, úgyhogy valóperre már aligha kerül a sor.

— **Villamos sín nélkül.** Berlinből jelentik: Berlinben tegnap helyzetek forgalomba az első sín nélküli villamos vasutat. Az újajta villamos nemcsak a Lichtfelde-osti pályaudvartól a Jungfernstieg mellett halad el.

— **Uj tanárú.** Bardosy Ilonka, Bardosy Demeter nyugalmazott ezredes leánya a közelmúltban kitűnő eredménnyel tette le német nyelvből és irodalomból a tanárképesítő vizsgát. A kitűnően vizsgázott fiatal tanárú Aradra neveztek ki, az itteni felsőkereskedelmi leányiskola helyettes tanárnőjének, német nyelv és irodalom szakkal.

— **Borzalmas tűzvész Botosaniban.** Botosaniból jelentik: A vasúti áruvontó tegnap este kigyulladt és a lángok olyan gyorsan terjedtek, hogy az egész állomás épületét veszélyeztették. A vontóban 630 vagon gabona volt felhalmozva, amely mind elhamvadt. A kár meghaladja a 300 millió lejt. Az oltási munkálatokban két tüzoltó megsebesült.

— **Légitaxiforgalom Ausztriában.** Salzburgból jelentik: A repülőiskolával kapcsolatosan Ausztriában életbe lép az első légitaxiforgalom. Állandóan két megbízható sportrepülő áll rendelkezésre. A menetdíj kilométerenként 90 garas. Csukamálta helyett élvezetes utazás a JEMALT. — Egy uoboz ára 77 Lei.

— **Eltemették Hoffmann Lacikát.** Ma délelőtt hatalmas részvét mellett kísérték utolsó útjára dr. Hoffmann Lajos aradi ügyvéd 2 és fél esztendősi Laci nevű kisfiát, aki, mint ismeretes, egy pattanás eldörzsölése folytán fellépett vérmegezés következtében tegnapelőtt meghalt. A felsőtemető halottas háza előtt nagy és előkező közönség jelent meg a gyászszertartáson. A szülők rokonsága, ismerősök és barátok táborát egyetlen könnyes tömeg volt, amely fájdalommal részvéttel osztozott a szülők csapásában. Császi király református lelkész mondott megható gyászbeszédet a kis emberpalánta koporsója előtt, majd a koszorúkkal megrakott koporsóval a menet elindult Hoffmann Lacika örök nyugvóhelye felé, ahol átadták fiatal porhüvelyét az anyaföldnek.

— **Kolumbiában tilos a fehér-szines házasság.** Londonból jelentik: Brit-Kolumbiában törvényjavaslatot szavaznak meg, miszerint tilos fehér embernek szinesnel házasodni. A lakosság nagy része japán és kínai. A javaslatot hatalmas társadalmi agitáció előzte meg.

— **Felhívás.** Az aradi rendőrkövetség forgalmi ügyosztálya felhívja mindazon autótulajdonosokat, akik sofőrrel rendelkeznek, hogy 14 napon belül szigorú büntetés terhe mellett jeleítsék be fenti ügyosztálynál nyilvántartás vögött. A sofőr hajtási igazolványát hozza magával. Egyben a közlekedési ügyosztály tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a márciusi sofőrvizsga 26-án délután 3 órakor lesz megtartva. (Conform art. 30 din regul. pentru apararea legel circulației automobilelor.)

88-156-176 cm. széles

I^a Lenvászon

feltűnő olasz árban

Ruttkay & Botyo cégnél

Arad, megyeházaal szemben.

— **Rablótámadás egy budapesti tisztviselő ellen.** Budanestról jelentik: Ma éjjel a Búszörnyvi-úton igyekezett hazafelé Warmann Ilona fővárosi tisztviselő, amikort az egyik kapumélyedéshől két fiatalember támadta meg. Az egyik fásujtott, a másik meg a kezításkáját tépte ki a kezéből. A táskában 65 pengő pénz és fontos iratok voltak. A rendőrség üldözöbe vette a merénylőket, azok azonban elmenekültek.

— **A Tuberkulózis elleni küzdelem egyesület hírköze.** Arad, folyó évi március hó 19-én, határozatképtelenség esetén március 26-án délután 6 órakor, Strada Dr. R. Velicium No 22. (volt Lipót-ucca), tartja évi rendes közgyűlést, amelyre az egyesület tagjai ezuton meghívattak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és a jegyzőkönyv hitelesítőinek kijelölése. 2. Évi jelentés előterjesztése. 3. Az 1929. évi mérleg és zárszámadás jóváhagyása. 4. Eselleges indítványok. Arad, 1930. március hó 6. Fejér Gáborné ügyv. elnök. dr. Posgay István igazgató.

Köhögés, tüdőhurut

leghatásosabb ellenszere a dr. Földes-féle Pentoben szirup. — Készíti dr. Földes-gyógyszerár, Arad.

— **A Principele Mircea jótékony egyesület** ezuton hozza tagjai tudomására, hogy március 19-én este hat órakor tartja az egyesület rendes évi közgyűlését az aradi városháza kis tanácstermében. A közgyűlésen a vezetőség beszámol az egyesület 1929. évi működéséről.

Megérkezett a második hangos film a Central Mozgóba

az első legjobb és legnagyobb német hangos film

Donkozákok dala.

Főszerepekben a német színjátszás nagyjai: **Hans Adalbert von Schlettow, Lion Dyers, Kowal Szamborsky** és a világ leghíresebb 120 tagú kara: **Sergej Jaroff, Vambenlele** alatt, akik jelenleg és a külföldi Metropolisokban vendégszerepelnek. Jegyelövét minden d. o. 10 órától 12-ig a Central Mozgó és a Városi Színház pénztárainál. — Előadások kezdete pontosan 7/5, 7 és 7/10 órakor.

Leszállított helyetarak.

— **Fetter Irén növendék-hangversenye** vasárnap este. Jegyek Sándornál.

— **Az Aradi Hajós Egylet** elnöksége közlése, hogy a vasárnapi közgyűlése nem 10, hanem pontosan 11 órakor kezdődik.

— **Ma megjelent a „Der Deutsche Rundfunk” legújabb száma.** Kitűnően illusztrált cikkei közül kiemelendők: A jövő sampionjai; A német hangosfilm sikerei; A berlini hatnapos verseny a rádióban; Karneval; Japán színészek női szerepekben. Az e heti száma továbbá leközli Fetter összes leaddinak március 16-tól 22-ig terjedő részletes műsorát.

Donkozákok dala.

Még föl sejt öcsüdtünk abból a gyönyörűes mámorból, amely a világ legifjabb csodájának, a hangos-filmnek első benyomásátként jelentkezett lelkünkben s máris újabb, lélekbemarkoló hatásokról kell beszámolnunk a német hangosfilm-gyártás büszkesége, a Donkozákok dala bemutatása alkalmából. Nem beszélő-film, mint a Singing Fool volt, de hiszen ez nem is baj, mert az angolnyelvű párbeszédet ugyis kevesen értették meg. E helyett kielégítő szövegfeliratok teszik érthetővé az előttünk lepergő cselekmény forrását. A hang itt más alakban hat érzékeltükre. Legelső sorban a világhírű Sergej Jaroff donkozák kórusára gondolunk, amelynek hasonló tökéletességű énekkar még nem volt e földön. Műtörténészek csak egy kissé visszaemlékezni azokra a kritikákra — vagy nem is kritikákra, hanem himnuszokra, — amiket annakidején e kórus szereplésével kapcsolatban a világ metropolisainak lapjaiban olvastak. Nos, ezt a csodálatos együttést, amely úgy zeng, mintha csak egyetlen hangszer volna, ezt halljuk most Aradon a vetítővászonról. A városágban nem is hallhatjuk soha, mert vidéki városokba nem látogat el. Ezenkívül azonban más hangszerű effektusok is növelik az ember illúzióját, mint fegyverek dördene, harangzúgás stb. A nagyszertű Asagaroff rendezésében azonban a szemek is épen elég élvezni valója van ezen a filmen. A hatásos drámai jeleneteket kívül, temperamentumos orosz táncoknak is tanul vagyunk. Egy helyen a felvétel oly mesterien adja vissza a zené minden egyes itemére változó tánc fordulatait, hogy csaknem a szédülés érzetét kelettenünk. Amennyire a közönség izését ismerjük, megjósolhatjuk, hogy ennek a filmnek a sikere nagyobb lesz a Singing Foolénál.

Cocktail.

Az emberfaló város.

Három ifjú ember viszontagságának háttere: a színpad, minden fény és árnyoldalával elevenedik meg előttünk. A kullisszának intrikákkal feltöltött levegője veszélyezteteti két szerelmes boldogságát és okozza barátjuk halálát. Mosgalmas cselekmény és ragyogó kiállítás emelik a darab értékét. Nancy Carrol, akid az „Ábris rózsájából” már mindenki előnyösen ismer, Richard Arlen, a „Wings” hőse és Lukács Pál játszik a főszerepeket s egyaránt kiváló művészeit nyújtanak. Valda Ernő írta a darabot, amelyről megismerve meg, hogy Romániában, itt Aradon lesz a premierje.

KÖZGAZDASÁG.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T.

betétállománya meghaladja az 1 milliárd lejt. — A bank aktívái 1 év alatt 50%-al, a betétállomány 42.5%-al (300 millió lejt) szaporodott. — Múlt évi 12.5 millió lejt szemben 20 millió lej tiszta nyereséget mutat ki. — Osztalékát 10%-ról 12%-ra emeli. — Az idei közgyűlésen az alaptőkének 100 millió lejtre való felemelését javasolja az igazgatóság. — Nagykárolyban új fiókot létesít az ottani Kereskedelmi és Iparbank beolvasztásával.

A Hargitay Bertalan vezérigazgató vezetése alatt álló Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. 1929. évi mérlegét lapunk mai számában tesszük közzé. A közvélemény az utolsó 3 év alatt, amióta a bank élére új vezetőség állott, hozzászóltott ennek, a most már országos viszonylatban is tekintélyes szerepet betöltő pénzügyintézetnek, állandó, gyors ütemű fejlődéséhez. Azonban az az egész szokatlan és szinte példa nélkül álló előugrás, amelyet a bank most közzétett mérlegadatai tanúsítanak, bizonyára még a pénzügyi köröket is meglepi. Szemből elsősorban a betétállomány 719 millió lejről 1,024 millió lejtére való emelkedése, mert hiszen fővárosi nagy bankjaink mérlegei sem számolnak be évi 300 millió lejt meghaladó olyan betétnövekedésről, amely, — mint az Erdélyi banknál történt, — kizárólag a betevő közönségnek tökefeleségeit és tényleges megtakarításait tartalmazza. Ez a rohamos emelkedés legbátrabb bizonyítéka annak az abszolút bizalomnak, amely az intézettel szemben a betétesek körében megnyilvánul. A betevő közönséget az utolsó évek tapasztalatai rávezették arra, hogy takarékosági tökéiket erős háttérrel bíró intézeteknél helyezze el gyümölcsözőtétét végett. Ezt a háttérrel a betétes közönség ennél a pénzügyintézetnél megtalálta a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankban, melynek az Erdélyi Bank és Takarékpénztár romániai leányintézete.

Impozáns a bank 1,2 milliárd összeget meghaladó kihelyezési állományából az 541 millió lejt meghaladó váltótárcája és a három kategóriába osztott folyószámlái adósok tétele, melyek 479 millió lejtéig rúgnak. A bank elővigyázatos üzletvitelét tanúsítja a cca 160 millió lejt összegű készpénz mobilítás, mely a saját alaptőkéjének kétszeresét teszi. A mérleg aktívái 50%-os gyarapodást mutatnak az előző évi mérleggel szemben és most már meghaladják az 1,2 milliárd lejt. Az intézet az 1929. évben 37 milliárd lejt forgalmazott, vagyis az ország bankforgalmának kb. dupláját. A megnövekedett üzletállományhoz képest az intézet

az 1928. évi 12,5 millió lejt tiszta nyereséggel szemben 20 millió lejt meghaladó tiszta nyereséget mutat ki, a melynek kb. fele tartalékolások útján a bank belső erejének további növelésére fog felhasználhatni, tisztviselői nyugdíjintézetére pedig 2 millió 500 ezer lejt összeggel alapozza meg. A bruttó nyereség 28 millióról 38 millió lejtére emelkedett. Ezek szerint tehát a bruttó nyereség az alaptőké 47,5%-ának, a netto nyereség pedig az alaptőké 25%-ának felel meg.

Az igazgatóság a közgyűlésnek javaslatot fog tenni az eddigi osztaléknak emelésére vonatkozólag. Ugyancsak az évi közgyűlés tárgysorozataira tüzetelt ki az alaptőkének 80 millió lejről 100 millió lejtére való felemelése, hogy ezáltal a saját tőkék, a bankra kezelés céljából bizott idegen tőkékkel összhangba hozassanak. Minthogy a betétállomány rohamos emelkedése minden jogos hitel igény kielégítését lehetővé tette, a bank sem beföldön, sem külföldön nem vett hiteleket igénybe, csupán a Banca Nationala a Romániai által a bank megnövekedett kereteihez és fokozott bonitásához mérten az év folyamán lényegesen felértelt visszleszámitolási hitelkeretének egy részét vette igénybe, főleg azért, hogy ezáltal is dokumentálja azokat a kellemes kapcsolatokat, amelyek az állami jegybankhoz fűzik.

Az igazgatósági jelentés az aradi, brasovi, oradeai, sibiui, timisoarai, tg.-muresi és turdai fiókok eredményes működéséről számol be, minthogy köztudomású, hogy a fiókok működési helyükön mindenütt fontos közgazdasági vezető szerepkört töltenek be.

Az aradi fiók is, mely Ungurean Béla igazgató szakavatott vezetése alatt áll, piacunkon vezető szereppel bír.

Március 27-én délután 5 órakor megtartandó közgyűlésen fog beolvasztani a bank által eddig is affiliált Nagykárolyi Kereskedelmi és Iparbank R. T., amely intézet a jövőben mint az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. nagykárolyi fiókja fogja működését kifejteni.

= Helyi valutaárak. Valuták: Budapest Lejt 29.60, Bécs 23.90, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5.00, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. — Devizák: Budapest Lejt 29.50, Bécs 23.74, Zürich, 32.61, Páris 5.63, Prága 5.00, New-York 168.25, Milánó 8.84, London 817.50, Belgrád 2.98.

= A Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. igazgatósága ma tartott ülésében megállapította az 1929. évi zárószámadásokat és elhatározta, hogy a f. v. március hó 22-ik napjára egybehívandó rendes évi közgyűlésnek részvényenkint 3.50 pengő osztalék kifizetését fogja indítványozni.

= A pénzügyigazgatóságon csak délelőtt fogadnak feleket. A pénzügyigazgatóság annak közlésére kért fel bennünket, hogy a tisztviselők csak a délelőtti folyamán, a hivatalos órák alatt állanak a közönség rendelkezésére és délután senkit sem fogadnak. Erre való tekintettel kéri a pénzügyigazgatóság a közönséget, hogy ügyes-bajos dolgaikkal kizárólag délelőtti jelenjenek meg a pénzügyigazgatóságon, mert délután másirányú elfoglaltságaik miatt a tisztviselők nem állhatnak a felek rendelkezésére.

Rejtélyes körülmények között eltűnt egy diák.

Egyik diáktársát azaz gyanúsítják, hogy megölte barátját.

Isasiból jelentik: Rejtélyes eltűnési eset foglalkoztatja a hatóságokat. Pasalchi Viktor

egyetem hallgató, aki a kémiai szakot látogatta, egy szép napon nyomtalanul eltűnt a városból. Eleinte öngyilkosságra gondoltak, majd olyan körülmények merültek fel, amelyek

kétségtelenné teszik azt, hogy gyilkosság esete történt.

A nyomozás megállapította, hogy az eltűnt egyetemi hallgató egy Parkanschi Chers nevű társával utazott együtt Tighina megyébe és ezen az uton tűnt el a diák. Parkanschi letartóztatták. A diák tagadja bűnösségét és azt mondja, keressek meg a holttestet először és bizonyítsák rá a bűnösséget — ha tudják. A nyomozás folyik.

Borzalmas robbanás a dettai villanygyárban.

Egy sűrített levegővel telt tartály explodált és egy embert darabokra tépett. — Egy másik munkás halálosan megsebesült.

Dettáról jelentik: Ma reggel a villanygyár udvarán borzalmas robbanás történt, amelynek halálos áldozata is van. A dettai malomból egy vastartályt szállítottak a villanygyárba, hogy azt sűrített levegővel töltsék meg és a gyári munkások el is végezték a töltést. Fölrakták egy szekérre az 50 atmoszféra nyomású komprimált levegővel teli vashordót és a kocsi elindult. Alig haladt néhány méternyire, amikor hatalmas detonáció reszkettette meg a levegőt.

A sűrített levegő szétfeszítette a tartályt és az explozió erejének borzalmas hatása volt. A kocsi ülő Negulescu Miklós kocsis azonnal meghalt. Testrészait darabokban szedték össze. Az egyik barátját

A leszerelési konferencia mai helyzete.

Londonból jelentik: A Havas-ügynökség flotta-leszerelési konferencia jelenlegi helyzetét a következő jelentésben állapítja meg.

1. Miután az amerikaiak és az angolok vonakodnak kölcsönös tárgyalásokba becsátkozni, Franciaország nem hajlandó hajóflotta-tanácsalkotmon túl csökkenteni, amelyet a biztonsági szempontból szükségesnek tart.

2. Amerika és Japán között nincs kilátás a csatahajók ügyében való megállapodásra.

3. Olaszország követeli a Franciaországgal való paritást.

4. Amerika és Japán ellenzik Angliával a hármasszerződést, amelyből a franciák és az olaszok kimaradnának.

Ki fizesse a gazdát cserélt ház adóilletékét?

A régi tulajdonost kötelezte a pénzügyminisztérium a 2 százalékos adóilleték megfizetésére.

(Arad, március 14.) Érdekes miniszteri rendelet érkezett ma délelőtt az aradi pénzügyigazgatósághoz. Régi sérelme az aradi háztulajdonosoknak, hogy a törvény idevonatkozó szakaszának rendelkezése szerint a házbérek után fizetendő 2 százalékos illetékeket, tekintet nélkül arra, hogy a háztulajdonos mióta tulajdonosa a háznak, visszamenőleg az 1927., 1928. és 1929. évekre köteles volt megfizetni. Így azután előállt az a helyzet, hogy az új háztulajdonos, aki 1929-ben vásárolta meg házát, visszamenőleg még két évre is meg kellett, hogy fizesse az illetékeket, holott akkor más volt a ház tulajdonosa és más inkasszált a lakbéréket.

A pénzügyminiszter most elrendelte, hogy a háztulajdonosoknak csak attól az időtől kell a két százalékos illetéket fizetniük, amikortól tényleg tulajdonosai a háznak, míg az azt megelőző időre a régi tulajdonos tartozik az illetéket megfizetni. Kivételt képez azonban az az eset, ha a régi tulajdonos elköltözött az ország területéről, vagy pedig valamilyen okból nem lehet rajta az illetéket behajtani. Ebben az esetben az új tulajdonos felelős visszamenőleg három évre a két százalékos illetékért és ő tartozik azt megfizetni.

Irodalom és művészet

* Grand Hotel. (Vigjáték premier a Vígsházban) Nagyszerű hír előzi meg a pesti Vígsház szombati bemutatóját. Paul Frank rendkívül mulatságos és kacagtató vigjátéka, a Grand Hotel kerül bemutatásra szombaton, Fodor László pompás átdolgozásában. Titkos Ilona, Rajnai, Hegedűs, Góth, Makláry, Gárdonyi és Peti szereplői a Grand Hotelnek.

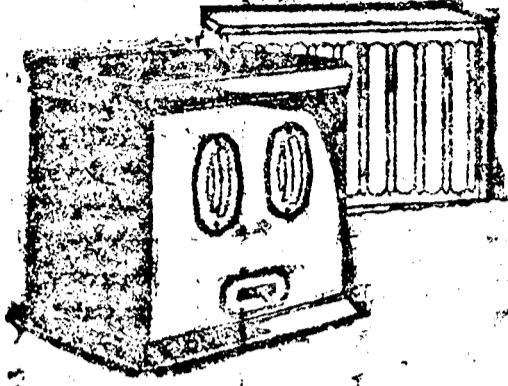
* A Belvárosi Színházban megkezdődtek a Patsy próbái. A pesti Belvárosi Színház hosszas tárgyalások után megszerezte a Patsy című amerikai vigjáték előadási jogát. A darabot Lengyel Menyhért fordította le. Címe valószínűen Pocok lesz. A rendelkező próbák már ma reggel megkezdődtek, a főszerepeket Gaál Franciska, Székely Lujza, Radó Mária, Somlay Artur, Ráday Imre és Keleti László játsszák.

harmadik uccába - repítette el a robbanás és onnan kellett visszahozni. A teljesen szétlépett ember mellett egy Orarov Mihály nevű ember ült, aki szintén súlyos sérüléseket szenvedett és eszméletlenül terült el.

A lovak szintén megsérültek, a szekér ülését a gyár tetején találták meg, a kocsi apró darabokra tört. Megállapítást nyert, hogy a robbanást a hordó gyengesége okozta, mert a 20 milliméter vastagságú vastartály forrasztását felületesen végezték, amely nem bírt el semmi ellenállást. A rázás következtében azután megtörtént a robbanás. A nyomozás megindult.

A hölgyek rádiókészüléke

ARCOPHONETTE 3.

Legegyszerűbb kezelés finom beállítással.
Tiszta és hangerős vétel Arcophon hangszóróval.
Gramofonlemezek erősítésére is alkalmas.
Egy valódi Telefunken.

Kérje a készülék kötelezett-ségnélküli bemutatását a legközelebbi rádiószaküzletben.

TELEFUNKEN

A német világmárka.

Mi történik Indiában?

„Egy százmillió nép kétségbeesett lépése az elnyomó angol uralom ellen.” — Az angol kormánynak ioga van bárkit bírósági tárgyalás nélkül letartóztatni. — Több mint 500 hindut löttek le egy kis városban. Ghandi a félisten, a próféta.

Adómeztagadás, só-szabotázs és a hivatalnokok sztrájkja.

Abul Raut Malik, a Közép-európában élő hinduk egyesületének elnöke mondotta el bécsi munkásságunk az indiai eseményekről a következő érdekes dolgokat:

(Bécs, március 14.) Ghandi ellentállási akciója amely az egész világon a legnagyobb feltűnést keltette, nem hirtelen lépés, nem váratlan esemény, hanem harcúzenet sok éves türelmesség után. Egy nép fajkiáltása, egy több mint 100 milliónyi nemzet kétségbeesett lépése, olyan nemzeté, amelynek már nincsen veszteni valója, amely azonban mindent elnyerhet.

Ghandi lépésének megértésére rövid visz-szapillantást kell vetni India utolsó évtizedeire. 1917. telén, amikor az ahtántiak, nevezetesen Angliának új arya-töltekre volt szüksége, Indiában is elénk propagandába kezdtek a szövetségesek „magas etikai céljait”. Megértették, hogyha fiaink résztvesznek a világháborúban, úgy a háború befejezése után Indiának visszaadják függetlenségét. A hindu ezredék a frontra mentek, a békekötés után Anglia azonban már elfeledte Indiának tett ígéretét. Anglia akkori indiai államtitkára, Montague ugyan Londonból Indiába jött és ott Chelmsford alkirályal együtt ugynevezett alkotmány-reformot dolgozott ki, ez a Montague-Chelmsford-alkotmány azonban személynézés volt. Két kamarás parlamentet létesít-

tettek, azonban az angol kormány a parlament összes határozataival szemben vétő-jogot kapott. Így tehát ez a parlament sohasem volt abban a helyzetben, hogy jelentősebb reformokat hozzon. Ellenkezőleg, az angolok megcsinálták az ugynevezett „Rowlatt act”-ot és egyéb törvényeket, amelyek

a kormánynak jogot adtak arra, hogy Indiában minden embert megokoltás nélkül letartóztatható és bármennyig fogva tartható minden bírósági tárgyalás nélkül.

India tiltakozása és felháborodása a botrányos törvények ellen olyan erős volt, hogy már 1920-ban majdnem kitört a forradalom. Minden városban, minden faluban tiltakozó népgyűléseket tartottak és egyedül a kicsiny Amzicában az angolok 500 hindut lölettek és ezennél többet súlyosan megsebesítettek.

Az angol alkotmány-reform egyúttal ellentéket akart előidézni a mohamudánok és a hinduk között. 500 esztendeig békében éltek egymással a két vallás hívei, az 1920-i reform, a modern angol politika azonban újból rettenetes vallásharcokat idézett elő, mivel Angliára előnyös volt az indiai népek egymás elleni kijátszása. Így egy ideig sikerült is megakadályozni a nemzeti erő egyesítését. Egyúttal azonban egymásra uszították India liberális és nemzeti pártjait is.

Ghandi ekkor kezdte meg csendes munkáját. Az utolsó évtizedben mindinkább az indiai szá-

szabadságharc vezetője, félisten, próféta. Nem isem vállalhatja önző célokkal, mivel pu-tánsága, sőt aszkézizmusa közismert volt. Minde-veszéllyel dacolva, városról-városra, faluról, faluról vándorolva agitált a szabadságharc mellet. Végre elérte, hogy az angolok 1928-ban egy új alkotmány bizottságot küldtek ki Indiába. Az ugynevezett Simon-bizottságot, amely kizárólag angolokból állott. Ez a körülmény olyan erős felháborodást keltett, hogy liberálisok és nacionalisták egyesültek Ghandi vezetése alatt. Akkor, 1928. végén mondta Ghandi a parlamentben a következőket:

— Ha Anglia egy éven belül nem váltja be ígéretét és Indiából nem csinál dominiumot, úgy harcot kezdünk, békés harcot, de hatásos eszközökkel. Akkor azonban már nem Indiának dominiummá való alakításáért fogunk harcolni hanem a végleges felszabadulásáért.

Nos, az esztendő elfelt, Anglia azonban továbbra is csupán írás, tartalmatlan ígéretkért szeritkozott és Ghandi — elküldötte ultimátumát India szabadságharcá kezdetét vette. A harcot a Ghandi-párt szervezte meg és a birodalom különböző részeiben egyszerre fog lefolyni. Egyelőre a következő programponok kerülnek megvalósításra:

Adómeztagadás, a só-monopólium szabotá-lása, a beneszülött hivatalnokok sztrájkja.

India ezt a küzdelmet a két-égbeszés bátor sárkány legia megvívni. Az angolok által terem-tett viszonyok ugyanis immár kibírhatatlanok. A hinduk által fizetett adók 70 százalékát 460.000 főnyi erős hadsereg fenntartására fordítják. Ennek a hadseregnek az a feladata, hogy a hindu nép minden szabadságmozgalmát elnyomja. Kulturális célokra, iskolákra csupán a bevételek 5 százalé-kát fordítják. Ennek következményeként a hindu nép 90 százaléka ma is analfabéta. Egyik éhínség a másikat követi, mert az angol kormányzat a népet közvetve gyapot és ópium termelésén kényszeríti buza helyett. Ezek a számok a hindu szabadságharc legjobb szövetségesei. Erős nem-zeti érzésünk ebben a harcban győzelemre fo-egíteni bennünket.

Londonból jelentik: Ghandi és társa virágesebon érkeztek meg Barea nevű falucs-kába, ahol megpihentek, majd folytatták a utjukat Navagoe felé. A Daily Express munkatársa, beszélgetést folytatott Aslaliba Ghandival, akit egy bivalyistállóban egy ro-kánál ülve fonva talált. Ghandi kijelentette hogy ezt a vértelen eljárást találja a legne-mesebb ellenállásnak. Annak a reményének adott kifejezést, hogy

ha nem tartóztatják le 18 nap múlva eléri a tengerpartot. Propagandájára után kon-ferenciát hív össze és reméli, hogy a füg-getlenséget simán, megrázkódtatás nélkül éri el.

Londonból jelentik: Ghandi legújabb tei-ve az, hogy április elsőjén, amidőn valószínűleg eléri a tengerpartot, Dandinnál megállap-dik és itt elkezd a sónak a tengerből való kinyerését.

A kormányzóságok halásköre.

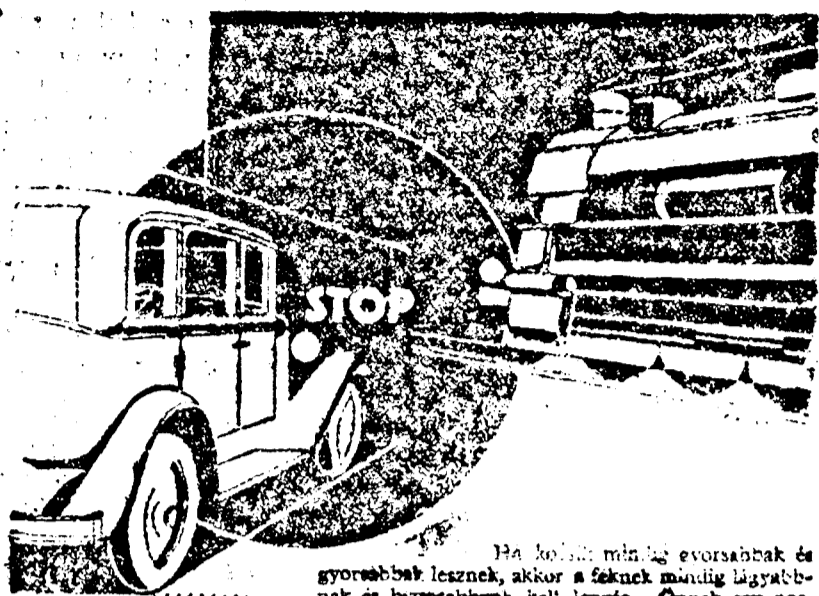
Öt miniszter már beleegyezett a decentralizálásba kettő még vonakodik.

Kolozsvárról jelentik: Dobrescu Aurel el-tartományi igazgató ma fogadta a sajtó munkatársait, akik előtt kijelentette, hogy a tartománnyigazgatóságok hatáskörére vonatkozó tárgyalások Bucarestben a tartományigazg-tókra vonatkozólag sikerrel készütnének és jövő héten lezáródnak be.

Öt miniszter már beleegyezett hatásköré-nek decentralizálásába, 2 miniszterium el-sul felajánlott hatáskört a tartományigaz-gatóságok között kevesnek találtak.

Elmondotta még a tartományigazgató, hogy az erdélyi igazgatóság 4200 lígyiratot intézet el, amiből látni, hogy milyen szükség van decentralizálásra. A miniszter végül kijeler-tette, hogy a lemondásáról szóló hír nem felt-meg a valóság. Ő csak annyit mondott, hogy tisztázni kell a direktorátusok hatáskö-rét, mert nem lehet mindenkit hatásköré-ben Bucarestbe küldeni.

Ezt Chrysler állítja

Ha kőút, mint az evorsábkak és gyorsabbak lesznek, akkor a fékek mindig lágyabbnak és biztonságosabbnak kell lenniük. Ennek egy 120-140 kilométeres tempónál minden csúszás, minden kitérés nélkül kell egy fékpedál érintésével leállítani. A hidraulikus Chrysler fék a fékhatás maximumát nyújtja, mert a féknyomás mind a négy keréken egyenlő — ez az az a természeti törvényes alap, hogy egy folyadékoszlopba ható erő minden irányban egyenlő erővel hat. A Chrysler fék logikus kiegészítése a legújabb Chrysler felgyorsuló motoroknak, a Chrysler sebességes sebességváltóknak, a Chrysler vákuumporlasztóknak. A hidraulikus Chrysler fék a nagyobb sebességeket nemcsak könnyelműsége, hanem biztonságosabbá is teszi.

Csak a hidraulikus fék nyújtja a teljes megnyugvást

Chrysler '77'. 4 sebességes sebességváltóval. 7. modell. Chrysler '70'. 4 sebességes sebességváltóval. 5. modell. És a Chrysler '66'. 5. modell. Chrysler '75'. Chrysler '68'. A négyhengeres Plymouth szisztémán Chrysler-gyártmány.

Nézzé meg azonnal a három új hatalmas Chrysler szériát a legközelebbi képviselőnél

AUTO-UNIVERSAL, PALATUL WEISZ, TIMISORA

A magyar színtársulat kénytelen volt befejezni előadását Marosvásárhelyen.

A pénzügyigazgatóság nem respektálja a miniszter rendeletét. — Tegnap este is lefoglalták a színházi pénztárt. — Szakács főrendező sirva jelentette be a közönségnek, hogy a társulat kénytelen távozni Vásárhelyről.

Marosvásárhelyről jelentik: Az Aradi Közlöny olvasói előtt ismeretes az a példátlan kulturbotrány, amely a marosvásárhelyi színtársulattal történt. Mint ismeretes, Gáspár Jenő színtársulata játszik Marosvásárhelyen a Zsidó Kulturházban és a karácsonykor megkezdett szezon igen rosszul sikerült. A marosvásárhelyi közönség a legnagyobb közönnyel viselkedett a kelkes kis társulat munkája iránt és a szomorú helyzetet csak súlyosította az a mintegy három héttel ezelőtt történt pénzügyigazgatói intézkedés, amely elrendelte, hogy Gáspár Jenő, tekintettel két magyar állampolgárságu tagjára, fizesse meg a rendszeres 26 százalékos színházi adót és ne élvezze a leszállított 13 százalékos adókedvezményt, mert a törvény szerint csak az idegen állampolgárságu tagokkal nem rendelkező igazgatónak van ehhez joga.

Gáspár Jenő akkor felutazott Bucurest-be és sikerült is elintéznie, hogy továbbra is 13 százalékos adót fizessen és az időközben adóba lefoglalt kasszáját feloldották. Ez az eset azonban néhány nap előtt megismétlődött és hasztalan volt minden intervenció.

az ottani pénzügyigazgatóság nem respek-

tálta a minisztérium határozatát és naponta lefoglalta a színház pénztárát,

amelybe történetesen most jobb bevételek gyűltek, mert a társulat bucsufellépteit tartotta és vasárnap este akart eltávozni a városból.

Tegnap este, amidőn Schreiber legnagyobb jutalomjátéka volt és ismét nagyobb közönség kereste fel a színházat.

a pénzügyi bizottság újra megszállta a pénztárt és az egész bevételek ugyanúgy lefoglalta, mint az előző napokon.

Gáspár igazgató hiába igyekezett belátásra bírni az adóhivatali közegeket, hogy a sorozatos foglalás a társulat teljes nyomorához vezet, a bizottság könyörtelen volt. Erre Gáspár fölárta a reménytelen harcot. Kiküldte Szakács Árpád főrendezőt a függöny elé és bejelentette, hogy képtelen befejezni a szezon.

Szakács csaknem könnyezve mondotta el a megrendült közönségnek a történeteket és bejelentette, hogy a társulat nem tartja meg az előadást, sőt a szezon három nappal előbb befejezi és eltávozik a városból.

A közönség a legnagyobb felháborodással vette tudomásul a pénzügyigazgatóság rideg magatartását, amely egy egész társulat megélhetését kockáztatja.

A kisiparosokat mentesítette a forgalmiadó alól.

Akik saját lakásukon javítómunkákkal foglalkoznak, nem fizetnek forgalmi adót. — A többi iparosok országos akcióra készülnek.

(Arad, március 14.) Néhány nappal ezelőtt egyedül az Aradi Közlöny mutatott rá arra, hogy az új forgalmiadótörvény mennyire sérelmes és különösen a kisipart érinti súlyosan. Ma ebben az ügyben rendelet érkezett Aradra a pénzügyigazgatósághoz a pénzügyminisztériumtól, amelyben közli, hogy azok

a kisiparosok, kiknek nincsen külön műhelyük, hanem saját lakásukban dolgoznak és kizárólag javítómunkákkal foglalkoznak, mentesültek a forgalmiadó fizetése alól.

Ez azonban igen csekély kedvezmény, mert ezek az iparosok a lehető legkisebb existenciák és az ő mentesítésük még nem jelenti azt, hogy a kisipar felszabadult az alól a súlyos nyomás alól, amit az új forgalmiadó törvény számukra jelent. Értesülésünk szerint az

iparosok országos akcióra készülnek, hogy mindazok az iparosok, kik a múltban fel voltak mentve egy külön miniszteri rendelettel a forgalmiadó fizetés alól, ezalkalommal is mentesítve legyenek,

mert ellenkező esetben válságos helyzetbe kerül a kisipar.

Disznóölést játszott a kis hugával.

Borzalmas gyermektragédia Pestmegyeében.

Budapestről jelentik: A pestvidéki Péteri faluban légegett egy csűr, amely Svinsky János gazdálkodó tulajdona volt. Amikor a romokat eliszították, megszenesedve húzták ki a föld a gazdálkodó 4 esztendő kisleányát, kiknek 5 esztendő kis fiúja is eltűnt. Ma azután előkerült átfázva, rongyosan a kisfiú, aki elbeszélte, hogy két nap előtt disznóölést játszottak a csűrben és a kis hugát szalmába göngyölté be, majd fölgyújtotta. Amikor látta, hogy kis huga elég, sőt a csűr is kigyulladt, elszaladt. Félelmében, mostanáig bujkált. A kisfiú is súlyos égési sebeket szenvedett, úgy hogy föl vitték Budapestre, a kórházban azonban tekintettel a két napos ápolási hiányra, meghalt.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső, ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlén jó anyánk utolsó útján osztottak fájdalmunkban és koporsójára koszorút helyeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Moritz Ferenc,
Jolán, Imre.

Ma, szombaton este 9 órai kezdettel, a Szeretetházzal kapcsolatban felépítendő TANONC-OTTHON

JAVÁRA

tánccal egybekötött estélyt rendez egy lelkes hölgy-gárda.

Ezen estély iránt széles körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg, úgy hogy előreláthatólag egyike lesz a szezon legjobb sikerű mulatságainak.

Az IPAROS-OTTHON

nagytermében megtartandó táncestély sikere érdekében a rendezőség mindent elkövet, hogy a megjelenő közönség igényeit minden tekintetben kielégítse.

A Crème Simonnal való bedörzsölés csodálatos hatást fejt ki. Noha száraz és nem zírós, ellenben a legfinomabb tápanyagokkal van telítve.
CRÈME SIMON
Heszegelt tisztítás, mosakodás után, a még nedves arcra, enyhén bevonja a crême-mel és könnyed dörzsöléssel a természetes szépség, a bőr puhasága és üdültségével.
SIMON - párizsi szappan - PARIS

Butorok részletre kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban. GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Címre ügyelni! (Szabadság-ter) 20. szám.

Kiadó

négyszobás, fűrészes, konyhas lámpás élektromi-val és pintóval megcsinosított a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-ter) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 280

Csunya fogkö

eltávolítja a legzseb arcot. Kellően szájzség tisztítás. Mindkét szépségéért alaposan el lehet tántetni a pompás, üdítő Chlorodont-fogpaszta esetleg már egyszeri használatával. A fogak rövid használat után gyönyörű élelenteszínben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogzatos sűrűjű Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmoradékok, amelyek a kelletlenül szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Tegyen kísérletet egy tabds fogszálával. Chlorodont-fogpaszta, -fogkefe és -szájvíz mindenütt kapható. Csak kék-fehér-zöld színű csomagolásban és "Chlorodont" felirattal való.

Makulatura,

szépségápoló készítmények
szépségápolásra,
50gr.-os kötegekben
olcsón
kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

A „MARIA BYRD FÖLDET” nem okkupálta Amerika.

Byrd admirális első nyilatkozata sarki utjáról való visszatérése óta.

(Dunedin (New-Sealand), március 14.) Beszámoltunk már arról, hogy a délsarki expedíció anyahajója, a City of New-York, tegnap futott be Dunedin kikötőjébe. Byrd admirális az United Press munkatársának interjúkat adott az expedíció élményeiről. A sajtóbeszélgetésnek különösen az ad nagyobb érdekességet, hogy ez az első interjú Byrd nagyjelentőségű vállalkozásáról.

— Az expedíciónak legfontosabb eredménye — kezdte nyilatkozatát a kutató — kétségtelenül abban áll, hogy a Ross-tengertől keletre új földet fedezett fel, amely az üdigi megállapítások szerint többszáz négyszékméternyi területű. Ezzel az eredménnyel szemben az a repülővállalkozásom, amelyben a sark fellett elszállottam, jóval csekélyebb jelentőségű.

— Énmagamnak semmi érdeklődés nincs abban — folytatta Byrd — hogy ezt az új földet fedezett területet, azért, mert elsőnek egy amerikai expedíció lépett a földre, az Egyesült-Államok birtokállományának proklamálják. En tulajdonképpen csak tovább folytattam az Antarktis kutatói által megkezdett munkát. Mindaz, amit elértem, kényegében csak egy kis lépést jelent az Antarktisra vonatkozó tudásunk elővitelében. Még generációk kutató munkájára és studiumára van szükség. Az új földet „Maria Byrd föld”-nek neveztük el, de egyáltalán nem vettem birtokba az Egyesült-Államok nevében. Az egész civilizált világ tulajdonosa ez a föld.

— Egyébként a déli sark vidékén magamra vállalt missziómat teljes egészében betöltöttem. Embereim önfeláldozó munkájának és energiájának köszönhetően, de jórészen a szerencsének is tulajdoníthatom azokat az eredményeket, amelyeket elértünk. Az expedíció tudományos eredményeit még nem lehet áttekinteni, amely azonban bizonyos, hogy úgy a biológia, mint a meteorológia, fizika, geográfia s nem utolsósorban a rádió is sokat köszönhet vállalkozásunknak. Például nagyon érdekes, hogy tájékozódás céljára magunk konstruáltuk napkompassat használtunk, amelyet az 1925. évi Burdstead-kompass mintájára konstruáltunk meg. — Nagyon szívesen használtuk volna

Amundsen műszereit, de egyáltalán nem tudtam, hogy ezek még megvannak.

— Legjobbain örülök azonban annak, hogy az expedíció teljes számban tér vissza és hogy mindnyájan egészségesek vagyunk. Az expedíció tagjai emberi erejükhez mérten mindent elkövettek a siker érdekében. Az Antarktison való tartózkodás mindnyájunknak jót tett. Sokan több kilóval meghíztek.

— Repülőgépeimet — számos — befagyva ott kellett hagynom, mert berakásuk rendkívül sok időt vett volna igénybe és a kőslekedés a Ross-tengeren beállott viszonyok miatt egyet jelentett volna azzal, hogy újból ott kellett volna telelnünk.

A Byrd expedíció tagjai két hetet Dunedinben töltenek, hogy a fáradalmakat kipihenjék. Aztán tovább folytatják útjukat New York felé, ahol diadalmas fogadtatást készítenek elő számukra.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

SZOMBAT, március 18.

Bucuresti, 16.30. A középiskolák számára rendezett hangverseny közvetítése 18.40. Könyv és román zene. — Belgrad, 11.30. Gramofon. 13.40. Déli zene. 19. Szepdalinka-zenekar, 21. Dajest 22. Az akadémiát oktató délszláv hangverseny. 23.45. Szállodai zene. — Hamburg, 17.30. A rokokó tánc. 18.30. Hangverseny. 19.15. Szórakoztató zene. 21. Nagy katonai zenerevü az ébresztőtől a takaródóig címmel. Összesen 5 zeneszám. 25. Közvetítés a Trocadero mulatóból. — Milano, 18. Kvintett. 20.45. Vacsora zene 21.30. Respighi „Belfagor” c. operája. — Róma, 18.30. Hégedűverseny, bariton- és szopránénekek. 22.02. Opera valamelyik színházból vagy hangverseny a Studióból. — Stuttgart 17. 12 számból álló szórakoztató zene. 18. Tánctea. 21. Verdi „Falstaff” c. operája a württembergi országos színházból 23.40. Különböző népek szerelmi- és táncdalai. 24.30—1.30 Gramofon. — Budapest, 10. Reformált istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 11. Egyházi ének a Belvárosi Plébániatemplomból. Előadása keritinek régi és újabb magyar egyházi énekek vegyeskarra. A szónoklatot Hász István dr. tábori püspök mondja. 12. Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kapui-téri templomból. Prédikál: D. Kápi Béla dunántúli ér. püspök. 13.30. A m. kir. Operaház feljából alakult zenekar hangversenyé. Közreműködik Pabó Imre, a m. kir. Operaház művésze

és Goda Gizella operanékeső. 4.30. Történelmi mese-óra. Gaál Mózes szereplésével. 6. A Kistalud Társaság irodalmi előadása. 7. A m. kir. 1. honvédelmi ezred zenekarának hangversenye. 8.20. Márkus Miksa előadása: „Százötven év a magyar ajágrás.” 9.45. Bodn Margit magyar néptánc Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 9.45. Március 15-iki emléknap. Rendező: Odró Arpad, a Nemzeti Színház örökös tagja, a Studio főrendje. Utána: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

VASÁRNAP, március 19.

Bucuresti 12.30. Rádiózenekar. 17. A Sebicanu zenekar könnyű és román zeneje. 18. Vidár négyed-óra. 21. Román zene gramofonon. 22. Chéab Nádor zongorajátéka. 21.45. Reissenberger énekeső házneli. Schubert, Wolf, Papp és Braicoman-dalok énekel. 22.15. Theodorisen hercegné zenekara — Belgrad. 11.30. Gramofon. 17. Cigányzene. 21. A szlav vonós-egyes hangversenye. Utána esetleg kaliforniai állomás közvetítése. — Bratislava, 12—15. Prága 17. Del-táni zene. 18.30. Prága, 20.30. F. „ow „Mária” c. négy felvonásos operája a személyi Nemzeti Színházból. 29. Prága 23.15. Brno — Hamburg. 19.35. Wagner: Tannhäuser c. háromfelvonásos operája a hamburgi Városl Színházból. 24. Tíz számból álló szórakoztató zene. — London Regional, 17.30. A Kitcher-vonósnégyes hangversenye Basihides Mária alt-énekeső közreműködésével. 22.45. Brit nemzeti műsor. 21.05. A manchesteri rádiózenekar hangversenye. — Róma, 18. Zenekar hangverseny. 22.20. Mascagni „Iris” c. operájának előadása — Torino, 17.30. Kvintett. 20.15. Hangverseny. 21.30. Lehár: A cárévkés c. operettje, utána tánczene. — Wien, 11.30. Egyházi a csapella zene. 12.05. A wien szimfonikus zenekar játéka. 13.45. A Haupt-zenekar játéka. 16.30. A Gangelberger-zenekar játéka. 20. Kamarazene. 21.45. Apél Pál Sándor-énekeső Hans sokobeli utazása, déris állomástól öt jelenetben. Utána a Korngold jazz-zenekar játéka. — Budapest, 11. Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból Tóth Imre dr. c. apát, egyetemi tanár. 12. Unitárius istentisztelet a Kohány-utcai templomból. 12.25. A m. kir. Operaház feljából alakult zenekar hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem 6.15. A Székesfehérvári Zenekar hangversenye a Pesti Vigadó nagyterméből. 7.15. Részletes sporteredmények. 9.45. Zögon István vidám karcolata: „Overimeknevelés” 9.15. Színház előadás a Studióból. 11. Sporteredmények. 11.30. Pórtis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

A szerkesztésért felelősen
SALGÓ HENRIK
főfel

Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Cluj.

Meghívó.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Cluj 1930. március 27-én, 17 órakor székházában, Piata Unirii (volt Mátyás király-tér) 32. tartja

XXXV-ik évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1929. üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1929. évi mérleg- és veszteség-nyereség-számla jóváhagyása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozat a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóság indítványa a Nagykárolyi Kereskedelmi és Iparbank Rt. Carei pénzüzetnek beolvastása tárgyában.
6. Határozathozatal az alaptőkének 80,000,000 Lejről 100,000,000 Lejre való felemelése, valamint a tőkeemelési módjainak megállapítása tárgyában.
7. Az alapszabályok módosítása.
8. Felügyelő-bizottsági tagok választása és tiszteletdíjainak megállapítása.

FIGYELMEZTETÉS! Azok a részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, legkésőbb 1930. március 25-ig tegyék le részvényeiket a bank főpénztáránál, vagy valamelyik fiókjánál, vagy a Banca Chrissoveloni S. A. R. Bucuresti főpénztáránál, átvételi elismervény ellenében.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Aktívák.

Mérleg-számla 1929. december 31-én.

Passívák.

Készpénz és bankári követelések	159,371.736	Részvénytőke	80,000.000
Értékpapírok	9,565.816	Tartalékalap	8,000.000
Váltótárca	541,676.318	Kétes követelések tartalékalapja	10,200.000
Adósok jelzálogfedezettel	216,013.409	Betétek	1,024,006.270
Adósok folyószámlán	166,280.312	Visszeszámitolás a Banca Națională a României-nél	55,455.896
Devizában nyújtott hitelek	97,016.436	Átmenő tételek	10,541.196
Ingatlanok	18,328.096	Ovadékok	97,997.384
Ovadékok	97,997.384	Tiszta nyereség	20,049.257
	1,208,252.113		1,208,252.113

Cluj, 1929. december 31.

Az igazgatóság nevében:

CONRAD OTTO, BRUNO RUBINSTEIN
HARGITAY BERTALAN
vezérigazgató.

A könyvelésért:

SZABÓ MÁRTON cégjegyző.

A felügyelő-bizottság nevében:

Gróf HORVÁTH-THOLDY RUDOLF
elnök.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

SOFFÓR ELSŐRENDŰ; NÖTLEN, aki luxus-autóval teljesített szolgálatról hosszú bizonyítvánnyal bír, felvétetik. Javalmazás: teljes ellátás, koszt, lakás, fűtés, világítás és havi 3000 Lej. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

TANONCOKAT felvesz Vasipar R. T. Arad, Vasöntöde és gépgyár. 536

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS lakás április 1-től kiadó. „Patria” s. „Ferastraul Aradan” Calea Redzei 18-20. Telefon 6. 1092

PÖTÉREN kétszobás, konyhás lakás március 15-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

PÖTÉREN kétszobásból 426 helyiség március 15-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

PÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg fiatal célokra (trodának, diákoknak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÉT szoba, konyhás első emeleti lakás a Szabadság-ter sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉSELADÁS.

ZONGORÁK és harmonikumok raktárhelyezés miatt leszállított ár mellett részletre is eladók. Melisné, Piata Avram Iancu 21

9500 L. BÖRGARNITŰRA. 400 L két fotel, festmények, vitrinek, perzsaszőnyegek, sezlon, komódok, órák, asztalok, székek, szekrény Biedermayer szőlők, szörmék, függönyök, dupla ággyterítők, tükrök, fali vitrinek, kredencék, szekrények, asztali petroleum lámpák, kristályok, paravánok, falitálcák, dísztárgyak, zongorák, teljes szobaberendezések, kókusz szőnyeg stb. eladók. — SALGÓNÉ bizományi üzlete. Str. Horia (Széchenyi-u.) 1, Neuman-palota. 1000

Soha nem látott olcsó árak **Bogyó** harisnya üzletében, Str. Eminescu 18.

„Adaság” harisnya No. 45. Qual. II. lejt 158. „Alaság” No. 51. Qual. II. lejt 175. „Három Koronás” harisnya Qual. II. lejt 175. „Tramela” Qual. II. lejt 145. „Oreca” lejt 116. I. cernoharisnya „Nico” „László” „Mar” lejt 128. Szilvén úr 55 lejtől 75 lejt. Glacé bókész: II. lejt 146. Cárpatok 40 lejtől. Szilvén reform női nadrág 85 lejtől. Csipkék, analógok, divatgombok és divatcsatok után 20 százalékos engedély.

SÜRGŐSEN KERESKEM megbízom részére komplett szép uriszobát, perzsa és gyári ebédlő összekötő és futó szőnyegeket, antik butorokat, garderó szekrényeket, könyvszekrényeket, dísz tárgyakat, különböző antik tárgyakat stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota 1000

EGY jókarban, üzemképes 1½ tonnás Rugbi teherautó kivándorlás miatt sürgősen eladó. Cím Bauer, Simándul de Jos. 1000

TELJESEN új, modern rózsafa ebédlő eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1100

ALKALMI VÉTEL. 22 mtr. Linoleum eladó, volt Sárosi-ucca 7. 1101

TISZTA MOSOTT RONGYOT szép tisztításra keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10

MACULAFURA PÁPIR 6 kilogramm csomagokban olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

NAGYMENNYISEGŰ PLÉHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1454

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISÉG a Szabadság-ter sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmekestő és tisztítóüzlet volt, azonnaira kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

MOCREAN, Aradmegye, korcsma, bolt-helyiség, három szobával, pincével, sürgősen kiadó.

FÜSZERÜZLET esetleg korcsma-helyiséggel, lakással, berendezéssel, olcsón kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1007

FÜSZER- ÉS CSEMEGE-ÜZLET trafikkal, 33 éves üzlet, szép lakással, szerződéssel, teljes visszavonulás miatt eladó. Átvételhez áruval együtt cca 120.000 Lej szükséges. Nem szakértők betanítottak. Teljes című levelet „Alkalmi vétel” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1096

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST.

a Dunaparion. Előkelő otthon! Polgári árak!

Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Diana-fürdő

ujjonnan berendezve, egész nap nyitva

Leszállított fürdőáruk